

ABONAMENTUL

Un an . . . 24 Cor.

Un jum. . . 12 "

Un o lună . . . 2 "

Anul de Duminică

Un an . . . 4 Cor.

Pentru România și

America . . . 10 Cor.

Anul de zi pentru Ro-

mania și străinătate pe

an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Perencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de
schis costă fiecare ztr 20 fl.
Manuscripte nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 19

Pas de pas.

Contele Khuen, actualul ministru președinte, ridică tot câte nițel vălul, care acoperă gândurile și intențiunile guvernului cu privire la reforma electorală. La banchetul oferit mai zilele trecute de cetățenii capitalei capului guvernului și candidatului lor de deputat acesta s'a folosit de ocaziune pentru a vorbi din nou despre reforma electorală și a spune ceva mai mult decât în trecut. Dar și de astădată ca și în trecut contele Khuen când stabilește un principiu sau precizează o direcțiune a reformei, nu uită niciodată să facă o paranteză, să intercaleze o rezervă, care slăbește și modifică principiul și direcțiunea precizată.

Guvernul, prin graiul șefului său, declară că va realiza reforma electorală pe bazele cele mai liberale și mai largi, și nu cunoaște în această privință nici o limită decât — una singură. — Această una și singură limită însă poate să fie trasă astfel în cât și contele Tisza, care este un adversar declarat al votului universal, s'ar putea mulțumi cu proiectul guvernului. Contele Khuen ne spune și de astădată ca și la alte ocazii, că caracterul statului trebuie să rămână în toate împrejurările unguresc. Aceiași tendință se urmărește, poate cu mai mult accent și cu mai mare sinceritate de contele Tisza. Unde vor fi trase de guvern limitele liberalismului și ale largimei reformei? Aceasta este întrebarea. Dar dacă

păstrarea caracterului unguresc al statului reclamă »ca bazele cele mai liberale și mai largi« să fie îngustate până la punctul pe care îl susține adversarul votului universal? Aceste baze pot să devină deci atât în teorie cât și în practică, foarte strâmte și înguste, îndată ce se admit principii, cari stau în contradicție cu înșiși principiile reprezentative. Un vot universal, care din alte considerațiuni, nu poate fi universal, își pierde atributul în formă și în fond. O reformă electorală nu se realizează pe bazele cele mai liberale și cele mai largi, dacă tendințe, cari nimic nu au de a face cu forma reprezentativă a statului, îngustează și strimtoresc aceste baze.

Nici cu egalitatea votului guvernul nu este dumerit așa în cât să fim pe deplin liniștiți, că el va realiza cel puțin acest principiu în proiectul său de reformă electorală. Contele Khuen declară fără înconjur că consideră pluralitatea drept o falsificare a principiului egalității. Guvernul deci se mulțumește numai cu o precizare negativă a punctului său de vedere. Noul proiect de reformă nu se va întemeia deci pe principiul pluralității, însă întrebarea rămâne deschisă, dacă el nu va admite alte forme, poate mai puțin fățișe, prin care se știrbește egalitatea.

Mai hotărât pare a fi guvernul în ceiace privește modul votării. Dacă ar fi, ne spune ministrul președinte de astă dată, ca Corpurile Legiuitoare să se ocupe acum chiar

cu discuțiunea reformei electorale, guvernul n'ar propune [votul secret. În vorbirea sa contele Khuen nu motivează prin nimic atitudinea guvernului contra votului secret. Probabil tot considerațiuni mai înalte pentru conservarea, recte imprimarea, caracterului unguresc al statului, vor fi normative. Dar și în această privință guvernul mai intră la tocmeală. Contele Khuen deschide iarăși o paranteză și ne asigură că din cauza modului de votare reforma electorală n'are să fie zădărnicită, sau cu alte cuvinte, dacă se vor pune stăruințe pe lângă votul secret guvernul nu s'ar opune.

Atitudinea peste tot nehotărâtă și șovăitoare a guvernului impune tuturor aceluia, cari au interes ca votul universal să se realizeze în toată curățenia sa, a manifesta cu toată energia voința lor. Marea majoritate a cetățenilor unguri fără deosebire de naționalitate și confesiune, au acest interes. Teama că statul și-ar pierde caracterul său unguresc, care nici după constituție, nici în realitate nu-l are, este o gogoriță a oligarhiei pentru a strânge în jurul ei elemente ungurești mai fricoase. Dacă naționalitatea ungurească va avea puterea morală și culturală a imprima acestui stat caracterul său, nu există vre-o piedică care ar opri-o în calea sa. Din contra dacă îi lipsește această putere nici un fel de reformă electorală nu i-o poate da. Privilegiile date astăzi, se sfarmă mâine și cel ce su-

Academia română.

Sesiunea generală din 1910. — Raport asupra lucrărilor din 1909—1910.

Sâmbătă s'a deschis sesiunea generată a Academiei Române.

În raportul său asupra lucrărilor din sesiunea trecută a Academiei d. Gr. Ștefănescu a dat expresie mulțumirii generale pentru frumosul dar făcut acestei instituții de d. D. Sturdza, — o frumoasă publicație de N. Kondakov, despre istoria și monumentele smalțului bizantin, precum un bust al lui Aristotel.

Raportorul arată că în cursul anului Academia a suferit pierderi dureroase prin încetarea din viață a membrilor ei: Gr. G. Tocilescu, Dr. Augustin Bunea, a membrului corespondent general C. I. Brătianu, precum și a membrilor onorari G. I. Lahovari, N. Hurmuzaki, Karl Krumbacher și Adolf Tobler.

Activitatea acestora a fost schițată în cuvinte călduroase de d. Ștefănescu, arătând în același timp pierderea suferită de știință prin moartea lor.

Dar, continuă raportorul, »alăturarea de atâtea amintiri triste despre colegii cari s'au dus dintre noi, încheindu-li-se fără vreme activitatea culturală, care este rațiunea de a fi a Academiei, am avut și zile de veselie, în cari am sărbătorit pe unii colegi, ajunși în toată vigoarea și puterea de muncă, la popasuri mari ale vieții.

Aceste serbări s'au făcut în onoarea dlor T. Maiorescu, I. Kalinderu și M. Teclu.

În cursul anului Academia a ținut 35 ședințe ordinare, 2 extraordinare și 8 publice. În aceste ședințe, pe lângă lucrări de administrație generală, s'au discutat mai multe chestiuni științifice și s'au făcut următoarele lecturi și comunicări:

D. A. D. Xenopol a acupat mai multe ședințe publice. Astfel la 20 Noemvrie și 4 Decemvrie a citit memoriul: Partidele politice în revoluția din 1848; în ședința dela 29 Ianuarie a dat lectură comunicării: Sociologia și socialismul; și în sfârșit la 19 Martie a citit: Din amintirile boierului moldovean Gheorghe Ghifescu, 1814—1860.

D. Dr. V. Babeș, în ședința dela 2 Octomvrie, a citit: »Studiul critice asupra fagocitozei«; iar la 5 Februarie a vorbit despre: »Conferința dela Bergen (Norvegia) pentru studiul leprei și cercetările moderne asupra acestei boale.

D. Dr. G. Marinescu a citit, la 13 Noemvrie comunicarea: »Studii asupra audițiunii colorate«.

Ședința dela 11 Decemvrie a fost ocupată de d. Tanoviceanu, membru corespondent, care a citit comunicarea: »Marele spătar Ilie Țifescu și omorirea lui Miron și Velisco Costin«, și de d. membru corespondent T. T. Burada, care a dat lectură comunicării sale despre »Scrierile muzicale ale lui Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei«. Tot în această ședință am avut onoarea a face și eu o comunicare despre montarea definitivă a scheletului fosil de »Dinotherium gigantissimum«, așezat în muzeul de geologie și paleontologie al universității din București.

D. general P. V. Năsturel, în ședința dela 5 Februarie, a citit o comunicare despre: Luptele

dela Ogretin și Teșani în zilele dela 13 și 14 Septemvrie 1602.

În ședința dela 8 Ianuarie d. Dr. C. Istrati a făcut o scurtă amintire despre excursia din Septemvrie a călătorilor și învățaților francezi, cari s'au oprit mai multe zile la noi. D-sa a prezentat o elegantă publicațiune, făcută prin îngrijirea d-sale, despre această excursie și ne-a adus la cunoștință că în Franța s'a constituit o societate pentru a pune bazele unor legături mai strânse între francezi, italieni și noi.

Au mai fost de-asemena făcute scurte dări de seamă și comunicări științifice de d. D. Onciul, în ședința dela 26 Iunie, asupra Domnitorului Moldovei Ieremia Moghila, care este prenumărat printre străbunii A. S. I. și R. Arhiducelui Francisc Ferdinand al Austriei; de d. I. Blănuș, la 12 Iunie, despre cartea arhiepiscopului catolic Raymond Netzhammer, »Aus Rumänien, Streifzüge durch das Land und seine Geschichte« — la 16 Septemvrie despre Evanghelia și Psaltirea arabă, tipărite la Alep cu material tipografic din țara Românească, — la 11 Septemvrie, despre Octoiul mic slavon, tipărit de Oprea logofătul și diaconul Coresi la Brașov în 1557; în fine de d. St. C. Heptles, în ședința dela 4 Decemvrie, despre operele complete ale matematicianului Leonard Euler, a căror editare a fost întreprinsă de societatea elvețiană de științe naturale, iar în ședința dela 19 Februarie, despre scrierea: »Savants du jour« a dlui Ernest Lebon.

În ședința dela 12 Iunie, cu ocaziunea dărel de seamă a dlui Bianu asupra scrierii Aus Rou-

feră prin asemeni îngrădiri nefirești și măestrite este numai statul și privilegiatul.

Guvernul șovăitor trebuie împins prin voința generală și puternică a cetățenilor să meargă în direcția indicată prin interesele mari ale statului, pe care și regele nostru constituțional le are în vedere când se declară pentru votul universal, egal și secret.

Noi românii când stăruim pentru realizarea acestor principii în viitoarea reformă electorală, avem în vedere tocmai interesele statului și ale dinastiei, și nici de cât pe ale noastre. Noi nu sântem un popor de proletari, ci un popor de moșieri. Un cens potrivit ar corespunde deci intereselor noastre reprezentative mai bine de cât votul universal. Cu toate acestea ne-am angajat și ne angajăm pentru votul universal, fiindcă punem interesele generale, mai presus de ale noastre. Falsificările principiilor votului universal, în orice formă, corespund numai intereselor oligarhice și pe aceste, noi românii le vom combate totdeauna și cu toată puterea.

Cătră românii din Ceica. Studenții transilvăneni dela Universitatea din București, înfrunându-se în ziua de 3 Mai v., au adresat alegătorilor români din cercul Celcei următoarea scrisoare deschisă:

Români dela Ceica,

În aceste zile, în cari neamul nostru este chemat a-și arăta vrednicia și dragostea sa de limbă și legea românească, ne adresăm vouă, cu toată căldura și cu toată încrederea ce ne-o dă iubirea față de frații chemați a duce o luptă sfântă, ne adresăm vouă, frați scumpi, muncitori cinstiți ai pământului, vouă străjeri pururea treji, vouă cari ați fost scutul de apărare al neamului românesc întreg, vouă cari ați păstrat neatinsă comoara moștenită dela bătrâni ai Istoriei noastre — ne adresăm vouă și vă zicem:

mănen de Athlepiscolul Netzhammer, s'a făcut o discuțiune între dnii I. Blanu, I. Kalinderu, Dr. C. Istrati, răposatul Toclescu și A. Ștefănescu despre descoperirea, apăsarea și păstrarea ruinelor și obiectelor antice, precum și a celor de valoare științifică.

Academia a fost invitată în cursul anului să ia parte la mai multe serbări comemorative și congrese științifice, precum: al III-lea congres internațional de fizioterapie, ținut la Paris în zilele de 2 Martie — 2 Aprilie; al VIII-lea congres internațional de zoologie, care se va ține dela 15—20 August la Graz, în Austria; al XI-lea congres geologic internațional, care se va ține la Stockholm dela 18—25 August st. n.

În ce privește biblioteca, raportorul arată că «aceleași constatări îmbucurătoare pe cari le-am tăcut în fiecare an cu privire la îmbogățirea colecțiilor științifice ale Academiei noastre, le semnalăm și de rândul acesta.»

Se adună fără încetare prețioase materiale științifice, mai ales pentru studiul Istoriei, al limbii și al literaturii noastre naționale. Cu cât colecțiunile cresc în mulțime și în valoare, cu atât localul se arată mai neîndestulător și mai impropriu pentru buna organizare, pentru siguranța pazii, pentru înlesnirea întrebuirii, și cu atât devine tot mai imperioasă și mai grabnică necesitatea construirii unui local nou, care să răspundă la toate trebuințele unui serviciu atât de însemnat.

Români dela Ceica, nu ne faceți de rușine, soarta a voit ca noi să trăim departe de voi și norocul nostru a făcut ca noi să primim lumina și adevărul la cel mai înalt focar al culturai românești, să ne pătrundem cu atât mai mult de datoria cărturarilor față de marele popor românesc, așezat în patru colțuri ale pământului.

Români dela Ceica,

Mare a fost amărăciunea mare a fost durerea și mare a fost rușinea noastră, când am aflat că vicarul dela Orade, Vasile Mangra, a părăsit steagul măreț și cinstit al luptătorilor noștri și a trecut în tabăra dușmanilor.

A venit la voi cel ridicat pe umerii voștri, a venit la voi cel hrănit și îmbuibat prin munca voastră plină de osteneală, a venit la voi și v'a cerut să vă faceți părtași ai păcatelor lui, v'a cerut să întăriți și voi contractul lui Iuda și să-l alegeți deputat în sfatul țării.

Rușine lui! Intregului neam românesc îi este rușine că din mijlocul lui, dintre cei mai aleși ai lui, a răsărit vânzătorul.

Români dela Ceica, nu-l ascultați și nu-l urmați! Gândiți-vă la blestemul ce ar cădea asupra voastră și asupra copiilor voștri. Nu-l ajutați pe dușman să se ridice! Nu încurajați păcatul. Nu sprijiniți nelegiuirea! Arătați-vă vrednici de numele vostru de români.

Va veni la voi Ioan Suci. Pe el să-l urmați, căci în el sânt întrupate nădejdiile noastre!

Să rămână singur vânzătorul, să-și vadă și să-și înțeleagă vina. Poporul nostru l-a cinstit și l-a ridicat acolo, unde poate el nu merita. Dar Vasile Mangra n'a știut să cunoască răsplata noastră. El nu va cunoaște încă cinstea, ce v'ați face-o voi, dacă l-ați alege în parlament.

Prieteni dușmanilor noștri nu ne pot fi prieteni.

Jos cu el! Jos cu vânzătorul! Jos cu călugărul fără de suflet! Isgoniți-l dintre voi. Nu-i dați voturile voastre!

Poezii populare.

— Culese din Pecica. —

Am iubit cât am trăit
Ș'am fost tot nefericit
Cine vrea să-i fie bine
Să nu iubească pe nime,
Când de nime nu ție dor
Traiu-i dulce și ușor,
Iubești numai ce găsești
La frumos nici nu gândești,
Cine ce-i frumos iubește
Inima i-se topește.

Dorul bade dela tine
Peste multe dealuri vine,
Așa vine de ferbinte
Să stau în loc maș aprinde,
Dar cu atâta am noroc
Că mă duc, nu stau pe loc.

Frunză verde de nuele
Vrea bădița să mă nșele,
Dar ar vrea și nu ști cum
Că eu tot îi trag din drum.

Bătăte bădiță bată,
Și pe tine acum odată,
Și te bată Dumnezeu,
Nici mai bine, nici mai rău,
Numai cum îți gândesc eu.

Să te bată, bade bată
Razale din jur de soare,
Și credința mea cea mare,
Ștețele din jur de lună
Și credința mea cea bună.

Vă rugăm și vă conjurăm în numele sfintei suferințe, prin care a trecut acest neam românesc.

Nu vă faceți pe voi și nu ne faceți pe noi de rușine.

Strigătul vostru să fie: Jos Mangra! Trăiască Ioan Suci!

Dumnezeu să vă ajute în lupta ce vă așteaptă!

București, în sfânta zi de trei Mai 1910. Studenții transilvăneni dela Universitatea din București.

Scrisori din București.

Grădinile. — Oaspeți francezi. — Examenul. — Reportajul. — De 10 Maiu.

București, 5 Maiu.

Frumoasele zile de primăvară bogată au trecut. La București încep pregătirile în vederea distracțiilor de vară. Antreprenorii grădinilor sânt în vervă. Acolo unde până acuma domnea liniște mormântală, e acuma viață, e cântec și zgomot.

Săptămâna trecută s'a deschis parcul Oteleșianu. Aici își va începe la 21 Maiu reprezentațiile trupa de operete a dlui G. Igoniu, cel care a popularizat anul trecut *Husarii*. Anul acesta acelaș program variat va fi urmat de cunoscuta trupă. Se anunță câteva piese nouă, cari ar fi avut un deosebit succes la Viena. Vedeți, când e vorba de succesul unei opere sau operete, a început și la București — acest Paris al Orientului — să țină cont de păreriile Vienei.

Artiștii dela teatrul național, vor da reprezentații la Grădina Blanduziei. Acesta este de altfel cel mai bun teatru de vară din întreagă România.

Trupa dela această grădină stă supt conducerea cunoscuților și popularilor artiști Toneanu și Brezeanu.

Piese jucate sânt de regulă traduceri sau localizări. În mare parte, mai ales în ce privește moralul, piesele jucate la grădinile din București lasă mult de dorit.

Nădăjduim că cel puțin la Blanduzia anul acesta se va face o alegere mai scrupuloasă a pieselor jucate.

Medicii francezi, cari au luat parte la congresul dela Budapesta, în drumul lor spre Constantinopol, s'au oprit și la București. Ziarele au publicat atunci interesante declarații ale acestor medici cu privire la congres și cu privire la felul cum sânt organizate spitalele și diferitele instituții sanitare în România. Aceste declarații au fost cât se poate de măgulitoare pentru noi.

Medicul legist al Universității din Paris, d. Dabout, vizitând Institutul medico-legal din București, a rămas încântat de organizația cu totul modernă și foarte practică a acestui institut. El a declarat cu acea ocazie că va înainta un raport Institutului medico-legal din Paris, cerând ca acest institut să fie reorganizat după modelul celui din București. Nici nu se putea o mai categorică desmințire dată medicilor unguri, cari susțineau că în București medicii francezi n'au ce să vadă.

D. Dabout s'a ținut de cuvânt. El a înaintat consiliului comunal din Paris noul raport, iar consiliul comunal al Parisului a numit o delegațiune, care va sosi zilele acestea la București spre a studia mai de aproape organizarea Institutului medico-legal de aici. Delegația după cât se spune va sosi în țară mâine. Pentru primirea cât mai frumoasă a oaspeților francezi sau făcut toate pregătirile. Cu conducerea oaspeților și cu lămuririle asupra tuturor chestiunilor ce-i vor interesa, a fost însărcinat d. Dr. Stoienescu.

Pentru România nu poate fi decât măgulitor faptul că o țară ca Franța ia model dela instituțiunile sale publice. Delegația consiliului comunal din Paris va petrece în țară vre o zece zile. În acest timp membrii acestei delegații vor face mai multe excursiuni, vizitând principalele monumente de artă.

Ieri s'au terminat examenele de capacitate pentru specialitatea literară, la Universitatea de aici. Din cele 36 de candidați, pe el și printre cei dinții au reușit d-rele Elena Iosif, D. Popea și E. Ciuceanu, toate din Ardeal.

*

Cu ce se ocupă ziarele din București, acum, când seceta de materie se simte în redacții? Cu ori și ce. Ne am aștepta ca cel puțin acum, când lupta parlamentară a încetat, când patimile par a se fi mai potolit, ziarele să se ocupe cu chestiunile culturale sau — Intrucât nu sânt conduse de filii lui Israel — să sacrifice o coloană două și oropsitei chestii naționale. Dar Intrucât ar putea oare o asemenea chestie să aducă un câștig zărelor? Cine se interesează de această chestie? — Câțiva vizionari. Iată în schimb ce se servește cititorilor, acestor nenorocite victime ale lipsei de scrupule. Citez dintr'un ziar, care are pretenția că servește interesele naționale ale popoului nostru:

Ieri la orele 3 d. a. a avut loc în școala de fete fundațiune Nisim și Lea Halfon din fundătura Negru-Vodă adunarea generală în continuare a comunității de rit spaniol din București, supt vice-președinția domnului Cohen Linaru.

Printre chestiunile mai importante la ordinea zilei a fost chestiunea vânzării imobilelor comunității și răspunderea la cererea a 30 de membri enoriași ai templului cel mic din strada spaniolă pentru deschiderea acestuia, deoarece se știe că în vara anului trecut acest templu a fost închis.

Prima chestie a fost rezolvată în scurt pe când a doua, adică a templului, n'a putut fi rezolvată nici după desbateri furtunoase de 3 ore, deoarece d. Cohen Linaru venise cu intențiunea de a se respinge cererea acestor 30 de membri.

Pentru apărarea cererii a celor 30 de membri au vorbit d. D. Eschenazi proprietarul magazinului »La Steaua Verde« și d. Benveniste unul din firma »La Carmen Sylva« din strada Lipsani.

Contra acestei apărări au vorbit d. Molescu proprietarul magazinului Luvru, din Calea Victoriei.

Primul apărător d. Eschenazi după ce arată că d. S. d. Farchi proprietarul magazinului »La Papagal« a iscălit odată că atât cât timp va fi stabilit în capitală templul cel mic nu va fi închis, tocmai acum influențat de d. Cohen Linaru, a consimțit la închiderea templului, cere adunării generale redeschiderea acestui templu.

După acela, d. Benveniste convinge pe enoriași că redeschiderea acestui templu e necesară, criticând modul de guvernare și conducere a comunității de astăzi, în al cărei cap stă d. Halfon. Mai vorbește d. Molescu.

D. Cohen Linaru răspunde că nu poate consimți la redeschiderea templului.

Publicul în majoritate indignat de procederea comitetului actual părăsește sala și pleacă.

Vedeți de ce le arde acestor domni? Dar de mișcarea culturală la sate, de nevoile celor mulți și buni, cine se interesează? Trist!

*

Ziua de 10 Mai va fi serbată de școalele din București printr'o frumoasă serbare, ce se va da la Teatrul Național. Serbarea se va deschide cu înțonarea imnului regal, executat de un cor format din elevi și eleve dela toate școalele secundare din capitală. Corul va fi condus de d. Teodorescu, maestru de muzică la seminarul central din București, și va fi acompaniat de orchestra ministerului de instrucție.

La serbare afară de cor, d. Marin Dumitrescu, directorul liceului Lazăr, va ține o conferință despre importanța zilei de 10 Mai. Artiștii dela teatru vor juca un act din *Apus de Soare*.

Correspondent.

Scrisoare din Viena.

Ziua amintirii. — Poetul Rotică în Viena.

17 Mai 1910.

«Pe câmpul Libertății» ni-au sfărmat plătra, care să ne aducă aminte, dar din ruinele ce-au rămas ei ni-au aprins o făclie mai luminoasă. Din ochii tuturor nu se reoglindea această gândire atunci când ne am adunat pe »Lägernwiese« supt cerul liber în libertatea naturii? Studenții și studentele, erau și familii românești din Viena, și cu o deopotrivă evlavie cu toții am ascultat cuvintele ce le rostise cu o pace înfloritoare Dr. Dragomir: «Atunci mii și mii de capete se desvăliră și cu un gest august — în acele clipe nu erau țărani cu mâinile legate, ci supt amarul celei stăpâni, păreau ființe transfigurate — mii și mii de mâni se înălțară spre cer jurând moarte pentru libertate și credință împăratului. Și lângă trecătorul nostru era și flamura cu negru-galben».

Apoi a vorbit Dr. Lazar Popovici. A arătat în cuvinte atât de mișcătoare necesitatea consolidării tuturor românilor și a unei munci neîntrerupte, a vorbit despre însemnătatea acestei zile și la urmă a adus moștuna să se facă o petiție către toți mitropolitii români uniți și neuniți, ca ziua de 3/16 Mai să fie o zi de serbătoare pentru toți românii, iar în școalele profesionale naționale o zi feriată. »Căci«, sfârșește d sa, »în-suflețirea e supusă acelorași schimbări ca fiecare sentiment omenesc și ca pildă, iată, o treptată receală și o răsleață aprindere pentru una din cele mai însemnate zile din viața poporul român».

Apoi s'au trimis telegrame deputaților dlul Pop de Băsești și Dr. Mihail.

*

Nu e așa, că te simți neliniștit, când așteptați pe cineva necunoscut ție, despre care însă s'a vorbit mult și s'au spus lucruri frumoase? Și neliniștea aceasta e îndreptățită, dacă știi că acel cineva e privit cu drag de o țelsoară înstrăinată, zicem de — Bucovina. Dar când l-am cunoscut, firea lui comunicativă, veselă și plină de spirit mi-a împrăștiat ori și ce sfilă. Am vorbit ca doi vechi cunoscuți și nimic din superioritatea oamenilor »mari«, nici măcar încrezut de rolul ce i-l atribuie lumea. În toate mișcările lui se vede acel »de sine înțeles« ce te atrage.

A venit cu noi să ia și el parte la amintirea zilei de pe »câmpul Libertății«. Și în decursul vorbirii, când drul Dragomir amintea de Avram Iancu, Simion Bărnuțiu, când vorbea de faptele poporului obidit, privirea lui aprinsă rătația în depărtare ca și cum ar fi zărit umbrele marilor eroi. O-i se gândia la soarta poporului din Bucovina?

Știam dinainte că »Reuniunea învățătorilor români din Bucovina« îi votase 500 cor. pentru o călătorie în Italia.

Când l-am întrebat, ce cred, că l va interesa mai mult în această țară minunată, mi-a răspuns:

— »Presupun, că operile de artă, deși viața omenească de multe ori e mai interesantă. Iată, am venit în Viena să cunosc geniul artei germane, dar în imensitatea »Praterului« am surprins un moment din viața lor, ce ar oferi materie. Într'adevăr — adaose — vizita în »Prater« se plătește că cheltuești și o sută de coroane».

— »Ai vizitat expoziția?»

— »Nevoile și cu expoziția aceasta. M'am interesat mai întâi de lucrurile expuse din Bucovina, dar se vede, că această țară nu va putea scăpa de jidani. Și aici sânt încredințate toate lucrurile supravegherii unui haham, ce se poartă foarte obraznic cu vizitatorii. Afară de aceea lucrurile românești trec drept huțânești. Cine le poate da de capăt?»

Am vorbit și despre presa română. A lăudat mult ziarul »Tribuna«, condus de cel mai curat naționalism, și »Neamul românesc».

— »Cine trimite »Scrisorile din Viena«?

— »În timpul din urmă trimt și eu când îmi permite timpul».

— »Așa? După conținutul scrisorilor te țineam de mal bătrân».

— »Mulțumesc».

N. I. R.

Contele Tisza în Arad.

Glocnire sângeroasă. — Un mort.

Astăzi la orele 12 a sosit, cu un tren special, venind dela Geszt, contele Tisza, pentru a se prezenta alegătorilor săi.

Primirea contelui Tisza a fost mai mult decât rece. Dela gară până la otelul »Central« a venit pe jos — încunjurat de vre-o 200 de partizani, cari și ei au fost încunjuurați de vre-o 200 de polițiști. Dela gară până la otel au fost cordoane puternice de poliție. Autoritățile, de teama unor demonstrații mai mari, au concentrat la Arad și 80 de jandarmi, cari astăzi erau conșinați parte în curtea primăriei, parte în curtea prefecturii.

N'a fost însă nevoie de intervenția puștilor jandarmerești. Publicul numeros, mai ales aderenții partidului social-democrat, s'au mărginit la huiduieli zgomotoase. Dela gară până la »Central« n'au mai încetat strigătele de »Abzug« și »Fui« la adresa contelui Tisza — pe care n'a reușit să-l vază nimeni atât de bine era ascuns după zidul viu al polițiștilor.

Demonstrații au putut să-l petreacă pe contele Tisza până la cafeneaua Hungaria. De aici încolo toți trecătorii au fost oprți și siliți să facă ocoluri prin stradele din dos, dacă voiau să ajungă undeva dincolo de »Central!»

Chiar și d. notar public Beleş a fost oprit și a trebuit să-și decline calitatea sa oficială pentru a i-se permite, la multă stăruință, trecerea pe dinaintea hotelului »Central«, unde era așteptat contele Tisza.

Poliția, poate invidiind faima de care se bucură jandarmeria, a voit să dovedească că în Arad nu e lipsă de puștile jandarmeriei. Fac acelaș serviciu și săbiile de polițist.

Înainte otelului Central au șarjat mulțimea pentru a face drum contelui Tisza, lovind fără cruțare în toți: și manifestați și cetățeni pacinici. Mulți, foarte mulți au fost răniți. Unul vopsitor, cu numele Ladics Pál, polițistii i-au spart capul. La orele 2 d. a. Ladici a și murit.

Ziarele tiszaiszte, anunță la rindul lor, în ediție specială, că vopsitorul n'a murit din cauza unor răni ce ar fi primit dela polițiști, ci de un atac repentin la inimă, în urma surescitațiilor la cari s'a expus. Vopsitorul era de mult suferind de inimă. O anchetă medicală va avea să stabilească adevărul.

Ni-s'a dat și cu prilejul acesta să roșim de purtarea câtorva români ticăloși, cari înhăitați de fostul învățator și fost român (odinioară »Nicu Stejărel«) Stefu, au ieșit cu steaguri în calea lui Tisza, ca să desăvârșească ansamblul grotesc al primirii ce i-s'a făcut. Știm prea bine că Dumnezeu nu le-a dat acestora darul de-a roși de fapta

Cel mai bun, cel mai practic, cel mai ieftin
CHIAG pentru în-
chiegarea
laptelui —

Preparat pe cale chimică din cele mai curate rânze de vișel. Pentru bunătatea, folosirea practică, precum și pentru curețenia lui primesc garanție. În Ungaria mai ieftin, și în calitatea cea mai bună să poate căpăta la — — — — —

Pálfi Márton, Fényes-Örményes
Krassó-Szórény megye.
Muștră, preț courant și îndrumare de folosire ori unde trimt gratuit și franco.
La comandare rog a Vă provoca la foaia aceasta

lor ticăloasă, căci pariilor societății ome-nești nu li-se cuvine acest dar, rezervat pe seama oamenilor conștiinți de demnitatea lor națională.

Vorbirea contelui Tisza a fost în mare parte un resumat al declarațiilor ce-a făcut în Oradea, Cluj, rândul trecut în Arad și în alte orașe. A combătut sistemul coaliției; a vorbit despre bunele relații cu statele din Balcani; a accentuat necesitatea unor raporturi amicale între societatea ungurească și armată. A spus că armata din Ungaria trebuie ungurizată, că »agitatorii« naționaliști urmăresc ținte nemărturisite și că trebuie deci izgoniți din parlament. Sânt trădători de patrie cei ce se întovărășesc cu ei. *Prelații români trebuie să se grupeze supt steagul lui Tisza.*

A urmat un banchet de peste 400 de tacămuri. Strada a mai improvizat de către seară încă vre-o câte-va demonstrații, pentru o potrivită încheiere a zilei.

Campania electorală.

Calendarul alegerilor.

În cercurile cu alegători români, alegerile vor avea loc:

La 1 Iunie în orașele: Arad, Cluj, Oradea-Mare, Gherla, Sic, Virșeș; și în comitatele Cenad, Solnoc-Dobica și Torontal.

La 2 Iunie în orașele: Brașov și Timișoara; și în comitatele Bihor, Hunedoara și Sătmar.

Alegerile în comitatul Aradului.

Comitetul permanent al comitatului a fixat azi alegerile parlamentare din comitatul Aradului pe 1 Iunie.

Președinți al comisiunilor electorale în cercuri au fost aleși următorii:

1. Pentru Pecica: contele Károlyi Gyula.
2. » Radna: Dr. Müller Izidor.
3. » Șiria: Hanyi Lajos.
4. » Sântana: Dr. Ilie Precupaș.
5. » Chișineu: Ujj N.
6. » Boroșineu: Dr. Csillag.
7. » Iosășel: Dr. Román István.

Părintele Dr. Vasile Lucaci la Boroșineu.

Candidatul național al Boroșineului, părintele Dr. Vasile Lucaci, va sosi Duminecă pentru întâia oară în cerc, unde e așteptat cu mare însuflețire. D-sa va fi însoțit de o mare suită de fruntași din toate unghiurile românești. Vorbirea d-sale de program va avea loc Duminecă, la ceasurile 8 înainte de amiază, în Boroșineu. După amiază părintele Lucaci va vizita Cermeliul, unde se va ține de asemenea o mare adunare.

Turneul dlui Goga.

Duminecă în 15 crt. și-a continuat și terminat turneul în cercul electoral al Chișineului de toți iubitul candidat de deputat Octavian Goga. Însoțit de o suită aleasă, d. Goga și-a desfășurat programul în comunele Chereuș, Sinitea și Zărand, având pretutindenea succesul cel mai splendid.

Poporul și inteligența deopotrivă l-au primit pe candidat cu o dragoste desăvirșită, astfel, că de pe acum putem afirma

cu siguranță că învingerea noastră este sigură.

La Chereuș. Dimineața pleacă din Chișineu d. Goga, însoțit fiind de Dr. C. Ardelean, Dr. Gh. Popoviciu, Dr. Cornel Iancu, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Boca (Orăștie), Gheorghe Adam Gheorghe Stoica (Sibiu) Augustin Boșlocu, Dr. Fomul Veliciu, Dr. Iustin Petrușiu, Dr. Ghiță Crișanu, I. Br. Pecurariu, candidatul de preot Săbău, candidatul de adv. Ilie ș. a. Tot din Chișineu pleacă cu trăsuri mai mulți fruntași, între cari am observat pe bravul Teodor Memete, care a însoțit pe d. Goga în decursul întregului turneu prin cerc, apoi Teodor Tuleu, Gheorghe și Ioan Tăranu, Nicolae Mladin, învățător pensionat un prea bun român.

Trecând prin brava comună Sinitea, sântem întâmpinați de siniteni cu ovațiuni și urale. Femeile și fetele cu brațele pline de flori se grăbesc spre trăsura dlui Goga, umplându o cu flori.

Cel mai frumos buchet atrage deosebita atențiune a dlui Goga; îl examinează mai de aproape, și între flori află o mică hârtie cu următoarea dedicație.

»Pe domnu deputat ce-l voesc
Uită cu ce îl cinstesc«.

Făcut de Florița Bătrân alui
Ion Bătrân din Sinitea.

În Sinitea se alătură la șirul nostru de trăsuri, o ceată de călăreți, și mai multe trăsuri, în care am văzut pe vrednicii învățători Sever Busila și Gh. Coste, apoi pe fruntașii, frații Fălcușanu, Ion Bătrân, Ion Chirila, Ion și Petru Șereș, Mihaiu Igreș, Gheorghe Encicaș, Ion Ardeleanu, Gheorghe Orodanu tânăr, Nicolae Grecu, ș. a.

Șirul de trăsuri astfel complectat, în frunte cu călăreții, se apropie de Chereuș.

La hotarul comunei ne așteptau mai multe trăsuri, un impozant banderiu de călăreți, muzică și o mulțime de popor în haine de sărbătoare. D. capelan Iuliu Pop bineventează pe d. Goga în cuvinte calde și așese, apoi invită pe d. Goga să ocupe loc în trăsura frumos împodobită, ce i-au trimis-o chereușenii. Peste câteva minute ne aflăm în comună, unde imediat se deschide adunarea prin venerabilul protopop A. Târziu.

D. Târziu printr'o vorbire concentrată, spune poporului care e scopul întrunirii de azi, apoi invită cu cuvinte sărbătorești pe d. Goga să-și desfășure programul.

Această bravă comună care și în trecut a făcut cinste steagului, s'a prezentat și de astădată într'un număr frumos. La urcarea tribunei i-se fac d-ului Goga frumoase ovațiuni, iar în cursul vorbirei intererup des pe orator cu aprobări sgomotoase și strigăte puternice de »Să tralască«.

Vorbește apoi dl Dr. Iustin Marșieu, Dr. Cornel Iancu și Gheorghe Stoica, fiind ascultați cu toții cu mare atențiune și făcându-li se ovațiuni.

După acestea dl Târziu închide adunarea, mulțumind poporul pentru purtarea bravă.

Afară de preoți, au luat parte și învățătorii Jimon și Popescu, cari totdeauna au știut să-și facă datoria de buni români; iar dintre fruntașii țărani am văzut pe Teodor Pălincăș, Ilie Herlo, Teodor și Ion Rediș, Petru Vale, Onuț Podreamar ș. a.

După ce cercetăm pe fruntașii comunei, ne urcăm în trăsuri și ne îndreptăm spre a doua comună Sinitea.

La Sinitea. Comuna Sinitea e o comună mică, și nu eram așteptați la însuflețirea mare, cu care ne-au întâmpinat acești vrednici siniteni. Siniteni au un preot, care își îndeplinește chemarea de luminător al poporului. Acest harnic preot e dl Emil Popoviciu.

Și în Sinitea am fost primiți la hotar cu banderiu, trăsuri și mulțime de popor. Am observat că călăreții siniteni sânt cei mai buni din împrejurime. Într'un asalt voinicesc, călăreții încunjură cu caii lor admirabil împodobiți trăsura dlui Goga, și-l conduc pe strada principală până în apropierea bisericii unde se ține apoi adunarea. Într'adevăr am fost cu toții frapați de primirea însuflețită, ce ni s'a făcut. Dealungul străzii uralele și ovațiunile nu mai conteniau! Bărbați, femei, copii, casele, trăsurile, toate erau împodobite cu flori și frunză verde; în apropierea bisericii era ridicată o poartă triumfală, până și tribuna era încunjurată de cu uni de flori și frunză verde.

Brav preot, brav popor.

După ce se liniștește mulțimea, părintele Emil Popoviciu, urcă tribuna, salută pe candidat și declară adunarea de deschisă.

D. Goga, emoționat de cele văzute, își destășură în cuvinte deosebit de pătrunzătoare, programul.

Urmează apoi advocații Dr. Iustin Marșieu și Dr. Cornel Iancu, cari încă electrizează pe ascultătorii.

După terminare d. E. Popoviciu închide adunarea.

În masa de popor am observat pe părintele I. Popoviciu din Vârșand, învățătorul Petru Munteanu din Vârșand, apoi Petru Balint, învățător în Sinitea; fruntașii: Ilie Luca, Ion Luca, Flore Micula, Gheorghe Zavoiu, Ștefan Demlan, Mărușter, Riviș, ș. a.

Ne aflăm la locuința ospitalieră a vrednicului preot Emil Popoviciu, când deodată se aude afară pe stradă un zgomot de urale și un cotropitor tropot de cai. Curioși ne repezim la ferestri și mare ne a fost surprinderea, când am văzut banderiu nou de vre-o 30 călăreți îmbrăcați toți în haine de călășer. Aceștia erau călăreții zărandani, cari dimpreună cu neobositul și mult vrednicul lor preot și bun român Aurel Iancu, veniseră pentru întâmpinarea dlui Goga, căci dragostea fără margini, ce îl leagă de iubitul lor candidat îi făcea tot mai nerăbdători.

Încunjurat de cele mai entuziaste manifestațiuni de dragoste, d. Goga dimpreună cu suita sa părăsește Sinitea.

La Zărand. Cu călăreții zărandeni și siniteni în frunte, ne îndreptăm într'un șir de vre-o 60-70 trăsuri călără comuna Zărand. La încrucșarea drumului dinspre Sinitea cu drumul Cinteiu-Zărand, ne aștepta vre-o 20 trăsuri cu inteligența și țărani din Boroșineu, Șicula, Moroda, Agriș, Cinteiu, Vârșand, Șepreus, Cherechlu și alte comune, afară de aceea în șirul trásurilor noastre se află mai multe din Chereuș, Sinitea, Chișineu, etc.

Ajungând la hotarul Zărandului, vâtaful călăreților zărandani, cu numele Curta salută pe d. Goga. La marginea comunei ne așteaptă mulțime de popor, în frunte cu al doilea preot al Zărandului, inimosul român Cornel Papp, mai multe tarafuri de muzicanți, un cor țărănesc de membri, supt conducerea isteasă a bravului învățător Petru Mara. Alci părintele Cornel Papp în cuvinte binesimțite salută în numele zărandanilor

Pentru cumpărare
de **cel mai bun magazin e a lui** **SUC. EMMER FERENCZ**
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

candidat urându-i reușită. Corul cântă cu o muzică ce ne uimește, cântările »Christos a venit!» și »Pe al nostru steag e scris unire». Goga emoționat până la lacrimi mulțumește pentru primirea caldă, ce i s'a făcut.

După aceea ne luăm drumul spre piață, unde se va să se țină adunarea. Pretutindenea d. Goga este primit cu ovațiuni și aclamațiuni furtunoase: »Să trăiască!»

Primirea însuflețită și caldă, ce i s'a făcut dlui Goga e fără păreche. Preoții și poporul era una. Aici în Zărand, unde preoții sânt buni români adevărați luminători ai poporului se poate vedea mai bine ce puternică e legătura între preoți și popor, când ea este bazată pe iubirea de neam și limbă. Dacă iubirea aceasta este sinceră, cultul preotului este totdeauna respectat, și autoritatea și puterea părintească de a lumina și conduce. Aici în Zărand »unirea în cugete și simțiri» se datorește în prima linie vrednicului preot *Aurel Iancu*.

Acest model de preot român ne face cinstire nouă tuturor și neamului. Așa trebuie să fie și toți preoții. Când preoții fac din funcțiunea lor, un mijloc de speculațiune de câștiguri materiale pentru persoana lor, atunci ei nu mai sânt vrednici de porecla de »părinte», ce li-o dă poporul. D. *Aurel Iancu* e însă un adevărat părinte.

În opera de solidarizare, părintele Iancu, a avut și un tovarăș neobosit, pe părintele *Cornel Papp*, apoi învățătorul *Gh. Rufu* și *Petru Mara*, dirigințele corului.

În jurul tribunei se adună în câteva minute o mulțime de 4—5000 de ascultători. Afară de suita care a însoțit pe d. Goga încă din Chișineu, am văzut pe d. *Gheorghe Feier*, cu d-na, d. și D-na *Livia Dr. Popoviciu*, *Lellija Adam*, Chișineu, d. protopop *I. Georgia* cu d-na, d. Dr. *Teodor Burdan* cu d-na, Dr. *Sever Barbura*, cu d-na, d. preot *I. I. Ardeleanu*, cu d-na, D-șoarele *Anuța* și *Aurica Burdan* d-ș. *Aurica Iancu*, d-ș. *Mărioara* și *Marta Varga* (Nadab), d-ș. *Valeria Lazar*, d. preot *Ion Șeredan* cu d-șoarele *Șeredan* (Seleuș) d. *Gheorghe Papp* preot *Agriș*, cu d-na, O. *Popluca*, preot *Cinteiu*, cu d-na, *Ion Popoviciu* preot, *Vârșand*, *Emil Popoviciu* preot *Sinltea* preotul *Fofiu* din *Cherechiu*, apoi învățătorii locali *Petru Mara* și *Gheorghe Rufu*, *Petru Costin*, (Seleuș) *Mișcoiu* (Seleuș), *Petru Balint* (Sinltea) *Popoviciu* Inv. (Cintei). Învățătorul din *Agriș*, fruntașul *Dimitrie Selegeanu*, (Comlăuș), mai mulți țărani de frunte din *Cherechiu* și de prin toate comunele din apropiere.

Urcând tribuna preotul *Aurel Iancu* salută pe d. Goga deschizând adunarea.

Vorbește foarte frumos tânărul avocat Dr. *Romul Veliciu*, Arad.

Urmează apoi d. Goga, desfășurând programul timp de o oră, în limba lui propriu de o frumusețe clasică, uimind pe ascultători. A fost foarte întrerupt prin ovațiuni, care părea că nu se mai termină.

Vorbesc apoi pe rând dnii Dr. *I. Marșieu*, Dr. *C. Iancu*, Dr. *Boca*, Gh. *Stoica* și d. protopop *I. Georgia*. Toți au fost ascultați cu deosebită atențiune, făcându-li-se frumoase ovațiuni.

Apoi d. preot *Aurel Iancu* mulțamește poporul pentru ținuta-i bravă și închide adunarea, care se sfârșește pe la 7^{1/2} ore seara.

După acestea poporul se împrăștie pe la case, iar inteligența este invitată la o cină comună în ospitalera casă a părintelui *Aurel Iancu*. Aici la mai multe mese se servesc vre-o 50—66 tacămuri. Cina foarte bogată a durat până noaptea târziu. Dragostea mare cu care am fost primiți și ospătați a potențat și mai mult veselia.

Îți era mai mare bucuria văzând ce fericit se simte părintele *Iancu*, că poate primi atâția oas-

peși aleși. D. Goga se ridică și toastează pentru acest »admirabil preot român» declarând că duce cu sine unele dintre cele mai frumoase suveniri din viața sa, impresiunile câștigate în săptămânile petrecute în cercul Chișineului. Închină pentru părintele Iancu,

Pe la ora 1 după miezul nopții părăsim Zărandul, părându-ne rău, că ziua de azi așa de frumos petrecută, a trecut așa de repede. P.

Turneul dlui Dr. Ștefan C. Pop.

În adaosul nostru popular de azi se spune că d. Dr. Ștefan C. Pop, candidatul național al Șiriei va vizita cu prilejul turneului d-sale de Duminecă și comuna *Galșa*. Vestim acum pe alegătorii din *Galșa*, că d. Pop, împiedecat de multele ocupații ce-i dă conducerea întregii noastre campanii electorale, nu va putea merge și la *Galșa*, ci va fi nevoit să-și termine turneul de Duminecă în comuna *Musca*. Alegătorii din *Galșa* sânt deci rugați să se înfățișeze Duminecă, la ceasurile 5 după amiază la adunarea din *Musca*.

Nenorocirea din Marcovăț.

Domnule redactor! În urma neadevărurilor publicate în foile maghiare și nemțești cu privire la groaznica nenorocire ce a avut loc în comuna *Marcovăț*, cumcă poporul românesc ar fi vrut să omoare jandarmii unguri cu furci și topoare, pentru stabilirea adevărului, ca cel ce am fost de față, mă simt dator a preciza faptele:

Era Duminecă în 25 Aprilie st. v., în această zi s'a serbat și hramul bisericii noastre; iar la ceasul 2 d. a. urma să fie vorba de program a candidatului guvernamental *Stoianovici*. Convoiu de vre-o 15—20 trăsuri venise cu candidatul, înțelegință și alegători din *Temes-Cutas* (*Kudriz*), se înțelege în o veselie și urale prea sgomotoase că doar erau supt influința vinului. Oamenii noștri, fără nici un gând rău, pe strada pe unde trecea convoiul guvernamental, începură să strige și ei »Trăiască *Brediceanu!*» Nu se atinse nimeni nici de o trăsură, atât doar; era o contra manifestație liniștită la partidul opus. Când trásurile se opresc în dreptul casei comunale, doi jandarmi năvălesc asupra mulțimii de români, înadins pentru a provoca scandal. Din întâmplare între mulțime se afla și un adversar al jandarmilor, *Vasile Nicolaevici* și iată momentul a-și răzbuna pe el. Aici mai erau și frații lui *Ioan* și *Vichentie Nicolaevici*, iar tatăl lor spre a împedica o nenorocire strigă la fiii săi să plece acasă. *Vichentie* vroind să fugă spre casă a fost împușcat mortal, *Vasile* greu rănit cu baioneta în picior, iar tatăl lor cu baioneta rănit tare la cap.

Tot de glontele jandarmului a murit și *Pavel Rujan*, și Dumnezeu să-i ierte și-au dat sufletul cel mai bunii gospodari din comună. Și sânge nevinovat a udat pământul.

Poporul iritat și furios în urma acestei scene grozave, striga și mai puternic »Trăiască *Brediceanu!*», pe când jandarmii terorizau românii să facă liniște. Prevăzându-se un mare pericol, am fost chemat din partea prim-pretorului spre a liniști mulțimea. La fața locului am adresat îndureratului popor câteva cuvinte de pace spre a se evita loviturile și alte mari nenorociri. Jandarmilor le-am zis să se retragă dintre popor și eu voi sta în fața mulțimei și

dacă mie nu mi-se va întâmpla nimic, nici lor.

Îndată ce s'a restabilit liniștea, din partea judeului administrativ s'a dat ordine să se ia steagurile jos precum și penele dela pălărie ce le purtau germanii și fără a se mai ținea vorba de program s'a dispus plecarea trásurilor supt vigoarea jandarmilor.

În comună ni-a lăsat o droaie de jandarmi, după ce s'a ordonat și o companie de soldați a sta în comună până după a'legeri pe cheltuiala noastră.

Marcoveț, 3/16 Mai 1910.

Pavel Stoian, preot.

Din cercul Teaca.

În cercul electoral *Teaca*, (comitatul *Cojocnei*) unde alegătorii români formează o minoritate considerabilă, sânt doi candidați de deputat: contele *Teleky Ferencz* și *Farkas Gyula* mare proprietar în *Magyarrégen*, ambii cu program guvernamental, cu deosebirea, că primul e tiszaiszt și s'a declarat pe față contrar votului universal, pe când *Farkas Gyula*, în speranța că va câștiga voturile românilor, s'a declarat de aderent al votului universal, alegătorilor străini însă le-a spus, că e contrar votului universal, egal, secret și după comune și că el voește largirea votului numai în favorul rasei dominante, în detrimentul naționalităților.

Între astfel de împrejurări, alegătorii aparținători partidului național român din *Teaca*, în frunte cu dl. Dr. *Eugen Bran*, avocat, dl. *Nicolae S. Aron* v, protopop și Dr. *Ioan Vescan* avocat și-au ținut de datorie a convoca pe toți alegătorii români la o conferință ca să discute și decidă asupra ținutei alegătorilor români la alegerile apropiate. Conferința aceasta a fost convocată pe ziua de 16 Mai 1910 în cancelaria avocatului Dr. *Vecean*, la care s'au prezentat peste 150 de alegători români, îndeosebi țărani.

Alegătorii prezenți au aclamat de președinte al conferinței pe d. Dr. *Eugen Bran*, iar de notar pe d. *Simeon Chibulcutean* preot în *Cozma*.

După deschiderea conferinței, d. Dr. *Eugen Bran* în calitate de delegat emis pentru conferința națională din *Sibiu*, face un amănunțit raport despre decurgerea acestei conferințe. Descrie în culori vii marea însuflețire de care au fost cuprinși toți românii cari au luat parte la conferința aceasta. Aduce elogii veneratului președinte al partidului național român d. *Gheorghe Pop de Băsești* și foștilor deputați detați: D. *Maniu*, *Vaida*, *Lucaciu* etc., la amintirea căror nume alegătorii erump în aplauze frenetice. La expresia dorință a alegătorilor prezenți, d. președinte roagă pe v. protopopul *N. S. Aron*, să citească splendidul expozeu al d-lui *Maniu* referentul comisiei de 40, după care d. *Ioan Vescan* dă ciltre rezoluțiunii conferinței din *Sibiu*.

După aceasta ia cuvântul d. inginer *Florea Bogdan*, care în o vorbire mai lungă descrie situația politică a românilor dela decretarea pasivității încoace, conjură pe alegătorii români să nu se lase ademeniți de promisiunile goale a contrarilor noștri politici, să respingă cu indignare banii lui Iuda și cu votul lor să nu sprijinească numai pe-un astfel de candidat, care e aderent sincer al votului universal, nestîrbit și prieten bun al cauzei noastre naționale.

Dl. Dr. *Vescan* în câteva cuvinte spune alegătorilor, că nici unul dintre candidații de până acum a cercului electoral *Teaca* nu e vrednic de sprijinul românilor și prezintă spre primire următorul proiect de rezoluțiune.

Conferința alegătorilor români din cercul electoral *Teaca* în ședința ținută la 16 Mai 1910 în *Teaca* a adus următorul

Concluz:

Conferința aderează cu însuflețire la toate hotărârile aduse de conferința electorală al partidului național român ținută în *Sibiu* la 5 April 1910 și concluzul acestora îl adoptă și se contormează întru toate aceluia. În urmarea acestora anunță, că întru cât în cercul electoral al *Tecei* nu ar păși nici un candidat cu programul partidului național român, va sprijini numai pe un atare candidat, care se va declara aderent sincer

al votului universal, egal, secret, după comune și despre aceasta va da un reversal în toată forma, accentuând totodată, că nici în parlament nici afară de parlament, nu va lucra în contra intereselor românești.

Concluzul acesta a fost primit cu mare însuflețire. În urmă conferința decide, ca veneratul președinte al partidului rațional să i-se trimită o depeșă omagială.

D. Dr. Bran în vorbirea de încheiere a făcut un nou apel către alegătorii români, să țină cu sfințenie fiecare la rezoluțiunea conferinței din Sibiu și la concluzul adus în conferința prezentă. Să nu se lase nici unul intimidat și terorizat de nimeni, nici chiar de slujbașii guvernului, căci a lupta pentru limba și legea românească nu e oprit și e dator la sfântă a fiecăruia român, ca să lupte din toate puterile noastre, pe cari nici morți nu le vom da.

Vorbirea de încheiere a dlui Dr. Bran a electrizat inimile ascultătorilor și îndeosebi alegătorii țărani au fost adânc mișcați de cuvintele aceste însuflețitoare și i-au răspălit cu un ropot de aplauze pe valorosul președinte.

E condamnabilă însă ținuta unor preoți și învățători din cercul acesta, cari deși au fost la timp avizați, nu și-au ținut de datorie a se prezenta la conferința aceasta. Iar din pușinii preoți și învățători, cari s'au prezentat, nici unul nu a luat cuvânt la dezbateri și vorbirea însuflețitoare a președintelui conferinței, — care a emoționat pe alegătorii țărani până la lacrimi — au primit-o cel mai mulți preoți și învățători cu un indiferentism condamnatibil.

Oare prezența subprefectului, ori poate promisiunile făcute deja candidaților guvernamentali a fost cauza indiferentismului acestuia?

Spre știre.

Primum vești, că în mai multe sate din comitatul Aradului, notarii se dedau la o mârșavă apucătură pentru a zăpăci și înfricoșa pe alegătorii români. Notarii chiamă adică pe alegători la casa satului și acolo le scriu numele într'o listă, pe care ei o numesc lista candidatului ungar guvernamental din cercul cu pricina și amenință pe cei scriși în listă că de nu vor ținea cu candidatul ungar vor vedea ei pe mama dracului. Spunem aci ca să știe toți alegătorii români, că nu este putere pe fața pământului care să-i poată împiedica de a-și da votul pentru candidații români noționali și că poate să-i scrie notarul și de-o sută de ori în listă, lista notarului nu are nici o putere și ea nu e decât o apucătură pentru a zăboni pe alegătorii români. Acel alegătorii români cinstiți, cari știu de vre-o apucătură de felul ăsteia, să ne-o scrie nouă, la „Tribuna“ că avem noi ac de jocul acelor notari cari își bat joc într'un chip atât de nerușinat de drepturile și libertatea lor de-a vota cu cine le place și pentru cine îi trage inima, gândul și simțul lor de datorie. Lista n'are nici o putere și notarii cari se dedau la apucătura asta vor fi dați în judecată. Să știe deci toți alegătorii că ei nu sânt datori să și spuie votul decât în ziua alegerii, atunci când vor fi chemați în fața mesei de votare.

Din cercul Ieandă mare.

Ni-se scrie:

În sărbătorile Paștilor, d. Dr. Teodor Mihali, președintele clubului parlamentar, a vizitat comunele Curtuiuş, Letca, Lazna, Dealul-Mesteacănului, Boii mari, Vima-mică,

Vima-mare, Dolheni, — unde pretutindeni a fost primit cu mare însuflețire.

De acum încolo va vizita comunele:

Mercuri, 18 Mai: în comunele Capâlna, Gâlgău, Bârseu.

Joi, 19 Mai: Glod, Frânceni-de-piatră, Fodora-rom, Valea Groșilor, Rus, Chireni.

Vineri, 20 Mai: Simișna, Hășmaș, Ciaca, Ciubanca, Zalha.

Sâmbătă, 21 Mai: Rus, Buzaș, Ciumeni, Carmeniş, Radna.

Duminecă, 22 Mai: Mesteacăn, Curtuiuş, Boii-mari, Frânceni, Șasa, Selnițe, Vima-mică, Vima-mare, Dolheni, Bârsețele.

Luni, 23 Mai va participa în cercul învecinat: Șomcuta-mare.

Marți, 24 Mai: Restoci, Lemniu, Letca, Ciula, Cozla, Soimoșeni.

Mercuri, 25 Mai: Bărbeni, Ciocman, Ciliț, Cucuilat, Surduc, Cristoiu-mare și Cristoiu-mic.

Joi, 26 Mai: Poiana, Corojeni, Gostila, Baba, Drăgia.

Din cercul Tinca.

Candidatul partidului național Dr. Aurel Lazar a cercetat până acum comunele fruntașe din cerc și a fost primit pretutindeni cu dragoste și însuflețire cu adevărat caldă.

Cu ziua de azi (Miercuri 18 Mai nou) își începe turneul electoral și va cutriera întreg cercul în următoarea ordine:

Miercuri (18 Mai n.) Mierlău, Șumugiu, Oșand, Geplș.

Joi (19 Mai n.) Fonău, Mihelău, Ripa, Moclari.

Vineri (20 Mai n.) Capâlna, Suplac, Sânmiclăuș.

Sâmbătă (21 Mai n.) Gurbed, Căvașd, Tulca.

Duminecă (22 Mai n.) Călacea, Olcea.

Marți (24 Mai n.) Șliad, Rogoz, Stoinești, Ciuntahaz, Mărăuș.

Miercuri (25 Mai n.) Chișlaca, Mocirla, Beliu, Tăgădău.

Joi (26 Mai n.) Carand, Sîcu, Nermigliu.

Vineri (27 Mai n.) Groși, Hășmaș, Agriș.

Sâmbătă (28 Mai n.) Comănești, Arcuș, Bochia.

Domeniul episcopesc latin, cu care unele comune din cerc stau în relație mai rea decât lo băgiască, a început de pe acum să terorizeze alegătorii, săvârșind cele mai mari nelegiuri:

Funcționarii domeniului desfac contractele economice ale alegătorilor români, cari s'au declarat pentru candidatul național și caută prin tot felul de amenințări să-i înstrăineze de către lubitul lor candidat.

Din isvor demn de toată încrederea sântem informați însă, că toate aceste sânt niște apucături ordinare, inventate și săvârșite de funcționarii domeniului — fără știrea și involvarea directoratului dominiului — cu tendința vădită, de a înfricoșa pe alegătorii plugari și a-i sili să părăsească pe candidatul național.

Să ia la recunoștință deci alegătorii interesați, că manoperele aceste ale funcționarilor dominiului sânt simple apucături, menite să înfricoșeze pe cei slabi de înger, și fie liniștiți, că contractele încheiate nu se pot desface pe asemenea motive; și îndată ce toți alegerilor va trece, ei se vor putea folosi neturburați de drepturile asigurate în contractele încheiate cu domeniul.

Nădăjdum că apucăturile aceste desparate ale unor ispravnici păcătoși nu ne vor putea înfricoșa și nu ne vor putea abate din calea pe care am pornit cu atâta însuflețire curată și cu scopul sfânt de a duce la izbândă steagul național.

Di Dr. Aurel Lazar altcum a făcut remonstrație la dl ministru al cultelor contele Zichy, pentru ținuta domeniului episcopesc catolic, și

arătare criminală față de funcționarii dominiului, cari prin manoperele lor calcă în picioare dispozițiunile codului penal și ale legii Curtei privilegiate la alegerile dietale.

Cor.

Din cercul Oravițel.

Duminecă în 15 Mai și-a ținut candidatul nostru de deputat Dr. Ioan Nedelcu vorbirea de program în comuna Crașova.

Crașovenii sânt niște coloniști de origine sârbi dar de religie romano-catolici, cari au avut multe de suferit din partea societății căilor ferate austro-ungare și sânt răsfirați în 7 comune puternice cu peste 500 de alegători.

Înainte cu săptămâni se dusesese și Dr. Ioan Șeghescu — la Crașova, dar primarul nici pe bani nu a aflat trăsuri cari să-l împlinescă pe omul stăpânirii. — Șeghescu s'a dus la casa comunală pentru a ține vorbirea de program, dar oamenii, sătui de multele promisiuni neimplinite ale d-lui Șeghescu, nici pe bani nu au voit să meargă la casa comunală. Ne având cui vorbi s'a întors cum s'a dus — mângându-se că poate în alt sat va câștiga mai mulți lauri.

Cu totui altă primire a avut candidatul nostru Dr. Ion Nedelcu. În hotarul comunei l-au primit călăreți în haine de sărbătoare, iar în capul comunei l-au primit bătrâni cu pâine și sare, aruncând în calea candidatului fire de grâu și cucuruz, în semn de bineventare.

Întreg drumul dealungul comunei a fost un mers de mare triumf cum numai la împărații romani se făcea. — Strigătele puternice de »Zsi-vlo« — »Să trăiască«, erau fără de sfârșit.

Frații crașoveni au dat dovezi că și ei s'au deșteptat din letargia de până acum și primirea de azi a candidatului nostru ne dă nădejde la o strălucită învingere.

Dea bunul Dumnezeu ca frații crașoveni să rămâie și mai departe credincioși stindardului nostru și la urma alegerii să strigăm cu toții: »Trăiască candidatul nostru Dr. Ioan Nedelcu«.

Ard.

Dezertorii ies la iveală.

Ni se scrie din Pecica, că acolo, cu prilejul sfințirii palatului ce și-a clădit banca ungurească »Pécskai Gazdasági Takarékpénztár«, avocatul Dr. Aurel Novac din localitate a ridicat un rușinos toast, declarând că »până în prezent a umblat tot pe căi rătăcite, de-aici înainte însă va bate numai calea cea dreaptă, urmându-l pe candidatul guvernamental al cercului, pe renegatul literat, de origine șvab, Herczeg.« A mai declarat că va duce cu el pe toți țărani români din Pecica în tabăra guvernamentală.

Ce tupeu formidabil să crezi că te vor urma țărani cumiși și bravi cum sânt cei dela Pecica, dle Novac. Sperăm că atitudinea acestor țărani cinstiți te va rușina după cuvînt.

Un caz dureros.

Astăzi când poporul românesc are mai mare lipsă de adevărați luminători, cari să nu l lese să alunece, să meargă pe căi rătăcite, ci să-l conducă la scopul unde țineste fiecare inimă plină de sentimente românești, când neamul nostru are lipsă de bravi conducători, cari totdeauna ar trebui să fie la culmea chemării lor, vedem că pe zi ce merge se sporește numărul acelor, cari își uită de sine, ne părăsesc, ba își lasă turma în mâna străinului să lucreze după plac cu dânsa.

Iată un caz dureros: Pe ziua de 16 Mai a. c., când ucenicul feudalului Tisza cu numele grof Betlen Pál, și-a ținut vorbirea de program în sala dela otelul Bittner

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în **Marosvásárhely**, se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane. Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

în Beclean, — au fost convocați din partea comitetului cercului al partidului național român și onorații domni români din cercul electoral al Becleanului, la o consfătuire intimă cu privire la ținuta noastră față cu alegerile dietale.

A fost de față un număr frumos de inteligență cu deosebire preoțimea a fost bine reprezentată.

Ne atinge însă dureros faptul, că unul din preoții din cercul electoral al Becleanului, anume Ilie Juga preot gr. cat. în Arcașia, în loc să se prezinte la localul Institutului »Minerva« unde au fost convocați toți frații români, nici nu s'a abătut pe acolo, ci cu fruntea deschisă și fără jenă s'a dus ca să asculte vorbirea candidatului guvernamental. Nici un român nu s'a dus decât numai părintele Ilie. Iată o unealtă sigură.

E drept că în cercul electoral al Becleanului sântem în minoritate, dar la alegeri voim a ne afirma ca români și nu ca o amestecătură străină.

Preoții noștri ar trebui să fie în tot locul »cu crucea în frunte« cum zice bardul nostru Mureșanu.

Oare părintele Ilie, ce cruce vrea să poarte?

Coresp.

Din Seceani.

Ni-se scrie din Seceani :

Onorată redacție, în comuna noastră s'a prezentat Duminecă în 15 c. la orele 7 dimineața kossuthistul Romanov Péter din Vinga, însoțit de Dr. Medgyesi Ignátz și de alții de tagma lor. La noi le-a făcut o bună primire Mariș Milan cu epitropul Ioan Raini, care spre rușinea și dejosirea lui morală a lăsat sfânta slujbă bisericească și a alergat ca un rătăcit întru întimpinarea renegaților. La această primire Mariș Milan a avut concursul tuturor celor fără vot dimpreună cu alt renegat, ce face rușine neamului, învățătorul pensionat Nicolae Ribari. Și spre cea mai mare înjosire acest renegat umbla ca scos din minți, cerșind la alegători voturi pentru kossuthiști, că acest partid ar vota votul universal. Iar a doua zi, când învățătorii locali i-au cerut lui Ribari socoteală de ce duce norodul în nedumerire cu minciuni, a răspuns cu insulte.

Alături cu acest trădător de neam mai este și Aron Lechi, care a zis că deși kossuthiștii l-au scos din cameră pe deputatul Vaida totuși va vota cu ei. Doamne cită rătăcire la acești nefericiți oameni. Iar aceștia cari ne dor nevoile neamului nostru românesc le zicem fraților alegători de același singe să nu voteze cu kossuthistul Romanov.

Cerem în sfârșit dela comitetul partidului național românesc candidat român naționalist.

Seceani în 27 Mai 1910.

Mai mulți alegători.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 19 Mai n. 1910.

Cometa Halley.

Astrul de șaptezeci și cinci de ani pribeag în haosul fără sfârșit s'a întâlnit cu pământul, dar nimic din povestea scornită despre sfârșitul lumii nu s'a adevărit. N'au crăpat nici munții și nici pământul nu s'a prăvălit în nimic, isbit de nesăbuita putere a stelei pribege ce aleargă sălbatic, lăsând în fiecare clipă milioane de chilometri în urmă. S'a adevărit însă altceva: Amintisem și noi după zările franceze că coada cometei nu ar fi compusă din corpuri solide mai mici, ci e numai un reflex al razelor solare — după cum susținea aceasta un mag spaniol prin veacul trecut. Magii moderni însă n'au vrut să creadă în spusa spaniolului și azi noapte totuși s'a văzut că acesta a avut dreptate. Căci după socotelile unor observatoare astrologice, azi noapte am fi trecut prin coada stelei pribege fără ca să se fi băgat de seamă vr'o schimbare în structura pământului, sau a aerului. Fapt e că ne-am întâlnit cu cometa fără ca să știm, întocmai ca înainte de asta cu șaptezeci și cinci de

ani, când tot în astfel de împrejurări am avut o întâlnire cu astrul rătăclor.

Socotelile observatoarelor asupra trecerii pământului prin coada stelei sânt foarte deosebite, unele spun că trecerea ar fi durat 56 de minute, altele patru ore. Observatorul din Semmering în raportul său de azi spune că nu se știe cu siguranță de am trecut prin coada cometei, căci trebuia să ne întâlnim cu ea azi noapte la ceasurile 2 și 15 minute, dar nu s'a observat nici o schimbare în atmosferă sau vre-un fenomen astrologic. Și de vom fi trecut prin coada stelei, aceasta se poate observa numai peste câteva zile. Lucrul de căpetenie e că primejdia a trecut și noi sântem întregi și sănătoși.

— **Principele Carol al României în aeroplan.** Din București ni-se scrie: Marți, la orele 6 seara a avut loc pe platforma dela Cotroceni, pe care au avut loc și zborurile de Sâmbăta trecută, și noi ascenziuni, admirabil reușite, dintre care trei cu pasageri.

La orele 6 biplanul Farman s'a suit într-o cursă de viteză, condus de pilotul Osmond. După aceea în biplan a luat loc d. Carol Wisotzky, reprezentantul Casei Henri Farman.

A treia ascenziune a fost de înălțime. La a patra încercare de zbor a luat loc în nacelă A. S. R. Principele Carol.

Biplanul a evoluat admirabil, smulgând freneticele aplauze ale selectei asistențe. Sborul a durat 20 de minute și aparatul de zburat a mers până la Cupolă și Satul-Nou de unde s'a întors la o înălțime de aproape 20 metri.

Când pilotul Osmond a coborât aeroplanul, s'au făcut adevărate ovații A. S. Regale care era vizibil încântat de întâia călătorie aeriană pe care a făcut-o.

A. S. Regală Principele Carol a mulțumit apoi abilului pilot francez și a plecat cu automobilul la palatul princiar.

— **O voinicie ungurească.** Se știe că de doi ani încoace există o legătură între societatea geologică din București și cea din Budapesta, în înțelesul căreia membrii acestor societăți au dreptul să treacă dintr-o țară în alta ca să facă studii. În urma acestor legături și înzestrat cu toate actele de lipsă a trecut peste graniță, venind din România geologul Dr. Reinhardt (originar din Elveția) și a venit în Toplița, o comună din comitatul Hunedoare. Era chiar de ziua Paștelui. Dar când colo, ce să vezi. Voinicosul notar trimite jandarmii cari-l arestează pe loc și-l duc înaintea notarului. Aici savantul și-a prezentat toate documentele însoțite și de-o scrisoare de recomandare a directorului Institutului geologic din Budapesta. Dar toate acestea au fost zadarnice, căci notarul l-a exortat între baionete până la Hunedoara unde a stat închis în temniță ordinară timp de trei zile întregi. A fost zadarnică intervenția telegrafică repetită a directorului Institutului geologic din Budapesta, căci savantului nu i s'a dat drumul până ce însuși ministrul Khuen-Héderváry n'a somat autoritățile ca d. r. Reinhardt să fie pus în libertate.

Ce pildă strălucită a ospitalității ungurești, atât de mult trimbițată dela un capăt de țară la altul.

— **Promoție.** Din Budapesta ni-se scrie: La 14 Mai n. a fost promovat doctor în științele juridice d. Aurel Șerban.

Felicitările noastre!

— **Aeroplanul Vlaicu.** Citim în »Adevărul« din București:

Se știe că în toamna trecută, când inginerul

de peste munți Aurel Vlaicu a venit în București ca să solicite sprijinul guvernului român pentru construcția unui tip de aeroplan inventat de d-sa, d. Ionel Brătianu, președinte consiliului de miniștri, a însărcinat pe d-nii Alex. Cottescu, directorul general al C. F. R., și locotenent-colonel Dim. Iliescu din statul major general ca să aziste la experiențele ce le va face inginerul Vlaicu cu aparatul său în miniatură și pe urmă să-și dea avizul dacă merită sau nu ca statul să contribuie la înfăptuirea descoperirii.

Avizul celor doi distinși oameni tehnici ai noștri fiind favorabil, d. general Crainiceanu, ministrul de războiu, a ordonat de urgență arsenalului armatei să pună la dispoziția inginerului Vlaicu toate mijloacele necesare pentru construcția aeroplanului său, iar d. V. Morțun, ministrul lucrărilor publice, a convenit cu d. ministru de războiu pentru a acorda modestului inginer de peste munți o leafă corespunzătoare studiilor sale până la realizarea invenției sale.

Azi aeroplanul este complet terminat și nu se așteaptă decât sosirea motorului Gnom din Paris, care azi mâine trebuie să sosescă, pentru ca primele experiențe de sbor să se înceapă pe câmpul dela Cotroceni.

Din însărcinarea guvernului, dnii Alex. Cottescu și locotenent-colonel D. Iliescu au mers azi, la orele 11 dimineața, la arsenal unde în prezența dlui colonel Adrian Miculescu, directorul arsenalului, și a redactorului nostru d. I. Rusu Abrudeanu au supus unui serios și minuțios examen construcția primului tip de aeroplan românesc, d. inginer Vlaicu dând membrilor comisiei toate lămuririle ce i-s'au cerut.

Duă o examinare scrupuloasă de 40 minute, dnii Al. Cottescu și locot.-colonel Iliescu au căzut de acord să dea presei următorul comunicat:

»Ne găsim în fața unei serioase construcții tehnice de aeroplan.

»Impresia noastră este că aparatul va sbura cu siguranță.

Rămâne acum ca experiențele sborului să arate dacă aeroplanul Vlaicu va rămâne definitiv în forma sa actuală sau va mai avea nevoie de oarecari mici modificări, cari nu se pot stabili decât în urma unor experiențe de sbor.

— **Expoziția de pictură în București.** Marți, la orele 11 a. m., a avut loc deschiderea expoziției oficiale de pictură, în sala Ateneului Român, în prezența Alteței Sale Principesa Maria, a dlui ministru al cultelor și a unei asistențe numeroase.

Încă de pe la orele 10, de abia mai încăpea lumea, setoasă de a privi pânzele celor mai buni artiști ai noștri; și într'adevăr, considerând valoarea acestor pânze, atât de artistice executate, se părea că nu au venit de ajuns oameni. La orele 11 și 10 minute sosește și A. S. Regală, iar d. președinte al Expoziției, după citirea unei mici cuvântări în care îi mulțumește pentru prezență, roagă pe A. S. R. să declare expoziția deschisă.

Luând cuvântul d. Haret, promite și în viitor artiștilor noștri ajutoare morale și materiale, și declară deschiderea expoziției. După aceasta tot publicul, în frunte cu A. S. R. Principesa Maria, și d. Haret, vizitează apartamentele în cari sânt expuse tablourile și rămân uimiți de plasticitatea, furată de imaginația măestră zugrăvită pe pânzele dlui Mirea, Saimary etc. etc.

A. S. R. a părăsit palatul Ateneului la orele 11 jum., adânc impresionată de frumusețea expoziției.

— **Cununie.** Dl. Ioan Constantinescu din Poiana-Vărbilău își anunță cununia cu d-șoara Pachi Rațiu din Câmpina, nepoata fostului protopop Rațiu din Arad. Cununia va avea loc Duminecă, 22 Mai n., în biserica din comuna Poiana-Vărbilău (județul Prahova.)

Felicitările noastre sincere!

— **O biserică nouă.** Ni-se scrie: În mica comună Agrilșul-de-sus, nu departe de Beclean, comitatul Solnoc-Dobâca, administrată de d. n. preot Simion Popanu preot în Figa, s'a serbat

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire de beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment.

Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de țigle pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

la 16 Maiu a. c. sfințirea petrei fundamentale a bisericii nou edificând.

Era o zi frumoasă și caldă. Din toate părțile pe prin satele învecinate, bătrâni, tineri, femei, copii îmbrăcați în haine de sărbătoare, au umplut drumul și cărările ce duc spre Agriș, ba a venit și un număr frumos de inteligenți, între cari am văzut pe Dr. Octaviu Pavelea și pe Dr. Aurel Iuga advocați în Beclean, ca să la parte la acest act solemn, contribuind fiecare, după puterile sale cu obolul său și sprijinind în chipul acesta pe țărani din Agrișul-de-sus pentru aș pune bază la ridicarea unui templu mare întru mărire a lui Dumnezeu.

Serviciul divin s'a celebrat de preoții Gregoriu Mureșan — Vireag, Simion Popanu — Figa, Gregoriu Rus — Odorheiu, Gheorghe Manci — Taure, Nicolae Pop — Nimigea, Ioan Mititean — Coci, în frunte cu noul administrator protopopesc Ioan Bulbuc din Mintiul-român.

La sfârșitul serviciului divin d. protopop a ținut o predică foarte pătrunzătoare, înfrumusețată cu exemple luate din viața poporului.

După serviciu, marea de oameni s'a pus în mișcare, ducându-se pe la prietenii lor, unde au fost tractați după datina poporului nostru, care știe să-și primească oamenii săi.

Sfârșindu-se prânzul, întreg poporul s'a adunat la joc în g. adina fruntașului țaran Vasile Pop. Îl era mai mare dragul să privești tinerii voinici și mai ales fetele îmbrăcate în costume naționale foarte frumoase.

În grădină, la umbra pomilor, era întinsă o masă lungă, unde s'a ținut banchetul pentru inteligență. La masă sau ținut mai multe toaste. Seria toastelor a început-o d. protopop Ioan Bulbuc.

A luat apoi cuvântul tinerul și însuflețitul advocat Dr. Aurel Iuga, de cari se leagă mari nădejdi în ținutul Becleanului, care a vorbit cu multă dragoste și pe înțelesul poporului despre însemnătatea zilei pentru poporul din Agriș, care a pus fundament unei nouă cetăți, în care să se păstreze ceea ce avem noi mai scump. Vorbește mai departe despre ziua de 15 Mai a anului 1848, când vrednicul bărbat de pie memorie și-a ținut discursul pentru eluțarea drepturilor noastre pe câmpul libertății din Blaj.

Poporul l-a ascultat cu mare atențiune și la urmă nu mai încetau cu strigătele de »Trăiască Măria Sa Aurel«. Ar fi de dorit ca la orice ocaziuni de orice fel, când poporul e adunat în număr mai mare, inteligența, dar mai ales preoțimea să-și țină de sfântă datorie, să propovăduiască poporului de pe aceste plaiuri, setos de a auzi lucruri de mare însemnătate pentru noi românii, escitând în chipul acesta sentimente cu adevărat românești în inima poporului, căci numai așa putem ajunge la scopul, la care țintește toată suflarea românească.

Poporul din Agriș poate servi de exemplu țaranelor din satele vecine, căci e un popor harnic, care știe să se însuflețească pentru lucruri sfinte, e un popor, care știe să-și primească oaspeții așa încât toți s'au depărtat ducând cu sine cele mai plăcute suveniri.

S'a încasat cu ocaziunea aceasta suma frumoasă de 1030 coroane. Partea leului la ridicarea acestui templu se datorește bravilor țărani: Simion Pop, care a contribuit cu 1000 coroane, Ioan Mititean cu 500 cor. și Vasile Pop cu 400 coroane.

Dea bunul Dumnezeu ca poporul din Agriș să-și vadă săvârșită biserica, iar la sfințirea noului Sion, să ne adunăm în număr cât mai mare, înălțând cu toții rugăciuni Părintelui celui cerească, că am putut ridica o nouă fortăreață, în care să ni, să păstreze comorile sfinte a mult asuprișului popor românesc.

— »Doina lui Vasile Stroescu«. Ni-se scrie din temnița Seghedinului: Vă rog să dați loc următoarelor mele șire: »Doina lui Vasile Stroescu«.

Inima mi-se zbate puternic, ochi-mi sânt plini de lacrimi și mâna, cu care vă scriu această scrisoare, îmi tremură încă de emoție ce mi-a cuprins sufletul cetind vestea despre un nou act de maritimie a marelui român, Vasile Stroescu. — Ziarul »Tribuna«, precum și celelalte ziare românești, au preamărit — după-cum se și cuvine, — în articole de fond pe acest român providențial. Noi, întemnițații români din Seghedin, pe cari vestea ne găsia tocmai în timpul mesei, am plâns lacrimi de bucurie. Subscrisul imediat m'am retras dela masă, și supt influința emoției ce mă cuprinsese și a impresiei ce-ți dau zăvoarele temniței, când primești astfel de știri, am compus și dedicat marelui mecenat o doină tristă pentru cor bărbătesc, pe textul în grai basarabean ce-am găsit între poeziile populare din Basarabia, adunate de V. Alecsandri. Doina aceasta se cuprinde în caietul »Dor și iubire« care acum se află supt tipar, (prețul 2 cor. 50 fil.; 2 lei 80 bani), iar textul este următorul:

Frunză verde ninifar,
Rău di hire e Muscal,
El te 'deamnă la frăție,
Frate dzice ca să hie:

Să nu-l crezi niși când îți giură,
Că-i el crucea și-o fură
Decât Muscalul creștin
Mull mai ghine Turc păgân.

Frunză verde ninifar,
B'ăstămat a fost Tartar,
Dar Tartaru o cherit
Țara nu ne-o pustlit.

Iar acum e vai de noi,
Când Muscalul e în pastol.

D. Stroescu știe prețul lupta desperată ce o ducem contra asuprișitorilor noștri seculari și strigătele noastre desperate au aflat răsunset viu în inima sa nobilă.

Subscrisul i-am compus și dedicat marelui român Stroescu această doină, tristă ca și inima asuprișă a fraților români, ca ea (doina) cu numele acestui bărbat providențial să străbată și să fie cântată cu sfînțenie în fiecare sătuleț românesc.

De-aci din întunerecul temniței îi strig cu inimă curată: »Întru mulți ani mare Mecenat, Vasile Stroescu!«

Temnița-Seghedinului, 16 Mai n. 1910.

Constantin Savu.

Alegerile parlamentare ne îndeamnă la luptă națională. Multă însuflețire ni se vestește de pretutindenea, deci cu așa ocaziuni cuvine-se să ne aducem aminte și de unica firmă națională F. A. Degan din Fiume (Postofiók 163) care alături de iubii noștri deputați, luptă pentru înaintarea comerțului, și ne duce vestea departe în țări străine. El trimite în pachete și saci paștali de 5 kgr. franco și vămuit și mai multe mărunțișuri. Are cafea fină 1 kgr. cu 1 fl. 20 (2 cor. 40), tea, stafide, mandule, orez, rișcașă, smochine, etc. etc. Cine îi cetește catalogul românesc, (pe care îl trimite gratis la cerere) află multe lucruri frumoase și poate cunoaște sinceritatea acestui renumit și soțit comerciant român.

Care a văzut portul de mare Fiume, poate observa că ce mult trebuie să lupte fratele nostru cu concurența străinilor și oare noi să stăm nepăsători și să nu-l înțelegem?

Ce bună ocaziune și-se dă iubite cetitor a-ți procura marfa pentru sărbătorile Rosaliilor dela dânsul, căci l-a încuraja mult, văzând că-i știm prețul năzuințele. Mulți fruntași de-ai noștri comandă dela dânsul, deci apelăm și vă rugăm cu insistență să l sprijiniți — multor români le-a dat el informațiuni și mai vârtos pentru locul de cură Abbazia!

x Situația agronomilor din punct de vedere cînd într'o zi poate produce munca alor două zile. Un lucrător harnic pe vremea corvei dacă are unealta bună și tăișul ascuțit poate produce muncă dublă fără să-și peardă vremea bătînd-o și ascuțînd-o. De aceea atragem atenția fraților noștri economi să bage de seamă la cumpărare și să nu se lase înduplecat ci se cumpere exclusiv numai coasa de diamant, care în Ungaria se atla exclusiv numai la Terherék în Kaposvár. În cursul anului 1909 au ajuns la reușită frumoasă, căci din toate părțile au primit scrisori de recunoștință pentru funcționarea ei. Repetăm că se găsește la Kaposvár. Frații Lengyel:

x O femeie crutătoare dacă extratipul erde cele și rum le cumpără dela mine, cruță 100—200% din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezenjib de liqueruri: absynth, allasch, anisett, băutură amară engleză, de caisă, pere regale, cacao, ciocoladă, curacao, carthausă, lămie, nucă, cafea, chinin, smeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punciu, rostocin, silvoriu, vanilie, în dose de cite de 50 fileri, dir cari se poate pregăti 1½—2 litri de liquer. La comande de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis. Esență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Correspondență și în limba română. Modul de întrebuițare se dă la fiecare sticlă. — Dobay Kálmán, drogerie la »Crucea roșie« în Békéscsaba. Vasut-utca.

Mulțămită publică.

Tuturor cunoscuților și amicilor cari cu ocaziunea trecerei la cele eterne a iubitei și neultatei mele soție

Maria Vuculescu născută Magdu preoteasa în Șoimoș, au luat parte la nemărginita mea durere exprimându-și condolențele în persoană și în scris, precum Prea On. protopop tractual și acelor domni preoți și învățători cari au binevoit a funcționa la înmormântarea scumpei mele soție, vin și pe aceasta cale ale exprima — simțirile mele mulțămiri.

Șoimoș, în 2/15 Mai 1910.

Ioșif Vuculescu
preot gr. or.

Posta Administrației.

Gheorghe Răgneală, Șoarsul-mare. Am primit 4 cor abonament până la 1 Aprile 1911.

Zenovie Crișan, America. Catalogul cerut nu-l avem. Să vă adresați la firmele din America.

Romul Zarie, Timișoara. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Simeon Muntean, Mura. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

ECONOMIE.

Plata grânelor din Aradul-Nou

9 Maiu 1910.

S'a vândut azi:

grân 300 mm. . . .	10.80—	11.80
orz mm.	6.10—	—
ovăz mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
păpușoi 400 mm. .	5.30—	5.40

Prețurile sânt socolite în coroane și după 50 klg

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

FEIWEL LIPOT utodai

Budapest

IX. Ipar utca 4.

Bănci de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de biurouri
și fabricare șdinstroamente inmnastice.

Catalog de prețuri gratis și poște franco.

A apărut broșura:

Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare**Alcoolismul și urmările lui**

din punct de vedere economic, igienic, moral și național. — De **Pr. D. Voniga**. — Tipografia Nouă, Orăștie 1910. — Broșura se estinde pe 6 coale tipar 8° și are următorul cuprins: 1. Introducere. 2. Despre beuturi în general. 3. Istoricul beuturilor spirtuoase. 4. Beția și consecințele ei, în general. 5. Efectele stricicioase ale beuturilor spirtuoase, în special asupra organismului omenesc. 6. Alcoolismul sub raportul morbidității și al mortalității. *Tuberculosa (oftica) și morburle mentale.* 7. Alcoolul și morala publică sa raportul dintre alcoolism și criminalitate. 8. Alcoolul și ereditatea, sau efectele alcoolismului asupra posterității. *Copiii bețivilor.* 9. În resumat: Alcoolismul — *Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare.* 11. Cauzele alcoolismului. 12. Plan de învățământ antialcoolic. **Prețul broșurei 1 cor. 60 fil.** Se poate procura la autor în Gyirok și la toate librăriile.

Cei-ce doriți să fiți scutiți de pagubele în vite!

intrați sub scutul »Reuniunii proprietarilor de vite« din Orăștie (Szászváros), care asigură pe economi contra ori-cărora pagube în vite.

Precum s'a dat de știre prin foaia »Tovărășia«, această Reuniune a intrat în viață cu ziua de **Duminea Tomii!** Și dela aceea zi încoace, plătește toate pagubele în vite a membrilor săi, cari sunt în rânduală cu înscrierea și plata taxei! Nu e greutate mare!

Când întri spui, cât ți-s vrednice vitele, și la caz de pagubă plătești numai 4 fileri după fiecare 100 Coroane, ce ai asigurat pe vitele tale.

Plăți nu ai de făcut, decât când la un ortac din cercul tău s'a întâmplat o pagubă în vitele asigurate!

Ca să poți asigura, te faci membru al Reuniunii, cumpărând o »cuotă« (acție) de 4 Cor. pentru fie-care 1000 de Cor. asigurate; prețul cuotei îl plătești în doi ani. La înscriere să cere numai 1 Cor. din ea. Cei cu vite multe, cari asigură mai multe mii, își iau de fie care 1000 Cor. asigurate, câte o cuotă, — care rămâne însă a-veea lor, și la eșirea din Reuniune ș-o capătă înapoi.

Incolo: la intrare dai 1 Cor. taxă de primire și plătești ajutorul, cât ți-se cuvine pentru un caz de pagubă (de atâtea ori 4 fil. câte sute de Cor. asiguri. Plătești adecă înainte o pagubă).

Azi toți membrii Reuniunii, ori unde s'ar afla ei, sunt membrii întâiului grup (despărțământ) cu scaunul în Orăștie. Precum asigurații vor spori mai mult, Reuniunea va împărți pe cei asigurați în cercuri, cari au în cuprinsul lor cam 3000 de vite, și toții din un cerc de acesta plătesc ajutor, numai când e pagubă în cercul lor. Numai la caz de epizootie (boală lipicioasă), direcția poate îndruma pe un cerc a veni și el în ajutorul celui alt, după îndemnul: »azi ție, mâne mie!«

Amănunte tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria:

**Reuniunii proprietarilor de vite,
din Orăștie-Szászváros.**

ANUNȚ.

Subsemnatul caut un candidat și un scrietor de avocat cu praxă și versați în afacerile cărții funduare. — Doritorii de a ocupa aceste posturi să binevoiască a mi-să adresa deauna mie comunicându-mi și condițiile. — Aplicare momentană!

Cu deoseb. stimă:

**Dr. Ioan Hica, adv.
Hațeg-Hátszeg.**

Caut

un candidat de avocat

începător, eventual iurist cu praxă, carele poșede și limba germană. Cari știu scrie cu mașina sunt preferiți. A se adresa direct.

**Dr. Lucian Georgevici
advocat Temes Rékás.**

Premiat cu premiul I la București în 1894.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni preoți și învățători precum și întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziție să servesc în ori e vreme cu ori-ce fel de lucru de sculptură și mășrit pentru sfințele noastre biserici creștinești d. e.:

Iconostase (Temple) Străni, Tronuri, Scaune, Chivote, Răpizi, Uși, Cadre, etc.

în ori-ce stil s'ar recere, cu cele mai moderate prețuri. Construiesc PLANURI după dorință Pentru toate lucrurile mele iau garanță deplină că sunt de prima calitate atât ca lucru cât și ca artă.

Atrăgând atențiunea on. public asupra împrejurării, că chiar buna euviință ar aduce cu sine ca bisericile noastre române să se înfrumusețeze.

Rog bunăvoința în special a onor. ofițil și comitetele parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iuliu Bosioc,
sculptor și auritor în Berliște,
poșta Jám (Banat).

Promovat cu distincție de școală de sculptură.

Vin bun,

se află la subscrișul producător de vinuri, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu	54	fil. litra.
Vin vechiu din	—	1908	,	48	,
Vin Rizling și Roze	1908	,	52	,	,
Vin d'n	—	1909	,	42	,
Vin Rizling și Roze	1909	,	44	,	,
Vin alb de masă din	1909	,	38	,	,
Vin Roșiu din	—	1908	,	54	,

Prețurile cele mai joasă. E vin din coastele dealului Șiria (Világos) nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere.

Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul se vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după litră.

Rog onoratul public a-mi scria curat numele, comuna și gara.

Când îmi renapoiati vasăle vă rog de adresa, în fract, cu care s'a destilat vinul.

Atrag atențiunea cumpărătorilor mei (înțeleg casele private), să deșerte vinul în sticle bine afundate și așezate culcat, deoarece vinul în bute, dacă e început, nu stă ci să acrește și mucezește.

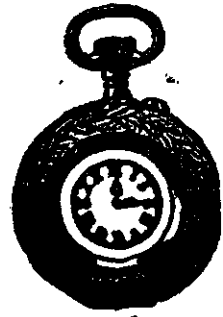
Cu stimă:

Petru Benea,
proprietar de vii și neguțător de vin,
Șiria (Világos) (Arad megye).

Medic român în Karlsbad.**Dr. ENEA NICOLA****KARLSBAD,**

sa mutat în casa „Billroth“ lângă Sprucei.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaergiu în

MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de

totfelul de ciasornice de aur și argint

precum și ciasornice de metal și nickel

Articlii de argint de China.**Ochelari și zwickeri de Rathenov.****Articole optice de aur și argint.**

Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștiințios.

Cele mai bune vinuri

le găsești la **Dános Gyula**, neguțător de vinuri în Șiria pe lângă următoarele prețuri: Vin de sticlă prima calitate, azuriu Cor. 40.— Vin de masă „ „ „ „ 44.— Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 50.—, 56.—, 60.—. Vinuri Schiller Cor. 44.—. Vin roșu (Bikavér) Cor. 80.— și 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de împrumut, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

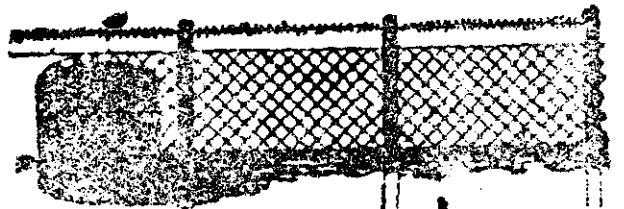
Adresa pentru scrisori și telegrame:

Dános Gyula,mare negustor de vinuri
Șiria (Világos, Arad m.)**Klein István**

Prima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde de oțel pentru paturi și site etc. în

Seghedin — Szeged, Kelemen-u. nr. 4.

Telefon Nr. 242. — Fond. în a. 1840.

1□m. de sîrmă pentru gard dela 30 fileri în sus.

Fabricatele mele în privința durabilității și a execuțiunii bune concurează cu orice fabricate de acest solu. — Serviciu conștiințios. Prețurile mele sunt cele mai ieftine.

Cu prospecte și cu catalog

de prețuri servesc gratuit.

Să fim atenți la firmă!

Cea mai mare și mai ieftină
firmă de grădinărit din țară.

200.000 bucăți de ultoi de viie
200.000 bucăți riparia, 100.000 bucăți
pomi frumoși cu coroană, 200.000
bucăți trandafiri nobili, 100.000 buc.
arbori de lux și cireși de lux se pot
căpăta cu un preț fabulos de ieftin.
CATALOG de specii și prețuri se
trimite gratuit și porto franco, firma:
Váradvelencei műkertészeti
és rozsatelep Nagyváradon.

Botinele cele mai elegante

Cele mai practice încălțăminte
pentru sporturi, pantofi de vară și
pentru tenis în splendidă variație de
culori și execuție ireproșabilă; de ase-
menea **ghete americane**
marca: „The Barry, The Burt & Pac-
hardt, King și Moccasin”, încălță-
minte **orthopedice**, Cassala-Engel-
hardt, le găsiți la marele magazin de
— — specialitate a lui: — —

WEINBERGER JÁNOS

ARAD, Piața Andrásy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile
— și serviciul cel mai prompt. —

S'au ieftinit cărbunii.

Care de acum își câștigă
sau abonează cărbuni și
cochs pentru iarnă, eco-
nomisește 25%!

100 Klgr. cochs de fa-
brică de gaz cor. 4·60.
100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Prusia
cor. 4·60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Jil c. 4·—.

100 Klgr. cărbuni de
lemn fără praf cor. 6·—.

100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4·60.

Róth József mare neguțător
de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru
trierat expediez cărbunii de Prusia de
calitate cea mai bună.

— — Cel mai bun remediu contra — —

● boalei porcilor și vitelor ●

e păsatul proaspăt. Pentru acest scop reco-
mandăm cea mai nouă mașină a noastră pat.

„LACI” numai
20 cor.

Macină porumb și orice cereale, mare
și mărunț. Se învârte ușor, petrece mult și
e foarte trainică. Pe cias macină 20 de
— — kilograme. — Se află la: — —

FRAȚII BURZA marchitanii și ne-
gustorii de mașini
ARAD. Telefon 604.

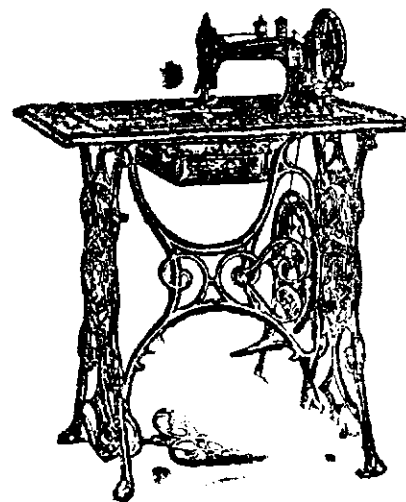
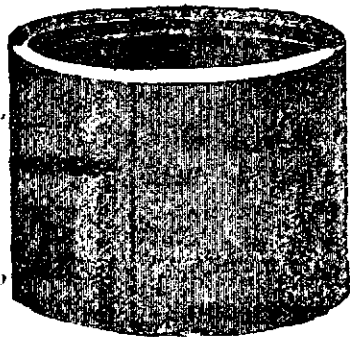
In atențiunea celor ce zidesc case!
— și a proprietarilor de vii! —

**Fabrică de cement în Pâncota,
LENGYEL SÁNDOR és Társa.**

Telefon Pankota 9.

Primește spre lucrare cu beton
beton de fier:
iesle în grajduri, bazine
pentru apă și comină, etc.
fântâne și alte canaluri;
fundamente și altele.

Liferează:
țevii de cement în diferite mă-
rimi, țevii de fântână, țigle
pentru acoperiș, valaie spre diferite
scopuri, vase de apă de ploaie și pentru
stropirea vișei, plăci de cement,
cement de portland ș. a.

Pentru fiecare mașină 5 ani garanție.

Dürr Gusztáv

mehanic, prăvălie de mașini de
cusut și biciclete în SIBIU
Nagyszeben, Gr. Ring 19.

Recomandă magazinul său bogat a-
sortat cu cele mai bune mașini
de cusut fabricate în țară și
străinătate cu prețuri moderate. —
Singura vânzare de mașini de cu-
sut PFAFF și SEIDEL & Neu-
mann; luntrița rotundă, luntriță
lungă, luntriță centrală în mașinul
rotunde pentru familie și atelier.

Biciclete: Dürkopp și Stiria,
Depozit de părți aparținătoare:
pentru mașini de cusut și biciclete.
Tot-felul de reparări de mașini de
cusut și biciclete se execută grabnic.

Izay și Rigó

magazin de albituri gata de pânză albituri de pat și pânzeturi de masă
l-u rang de Gluj—Kolozsvar, Strada Deák Ferencz Nr. 4.

Prețuri fixe moderate.

Mare asortiment de
mărturi din patrie.

Primește totfelul de executări de
TRUSOURI

cu orice prețuri, la chemarea în
provincă arată cu plăcere colecția

:: :: de mustre. :: ::

Asortiment mare și frumos.

Pânză de in de Rumburg.

Pânză de in de Irlanda.

Pânză de in de Kreász.

BUMBAC

de Damast și Grádli.

ALBITURI GATA
pentru femei, bărbați și copii,

**ALBITURI PENTRU PAT,
NAFRAMI DE BUZUNAR.**

CIORAPI etc.

PANZETURI ALBE
și **COLORATE** pentru masă.

Atențiune!

SINGURUL INSTITUT DE ASIGURARE

:: ARDELEAN ::

TRANSSYLVANIA

Str. Cisnădel 5. **SIBIU.** Str. Cisnădel 5.

Recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile, etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai bune și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr. cat. dela așezămintele confessionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termen fix, cu plăți simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte.

Prospecte în combinațiunile cele mai variate se trimit și se dau gratuit, ori ce informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădeli Nr. 5 și la toate agentii.

Persoane versate în achiziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții foarte favorabile.

Atențiune!

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.
Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

Societate pe acțiuni pentru aparate și mașini industriale. *Műszaki és gépipari részvénytársaság.*

Budapesta, VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Recomandă:

MOTOARE de olei brut **MOTOARE CU BENZINĂ** cea mai sigură și mai ieftină cu acumulator și regulator putere motorică. precisat.

Locomobile cu olei și benzină.

Mașini agronomice.

MOTOARE INDUSTRIALE **INSTALAȚII DE GAZ** indispensabile pentru meseriași cheltuială la cias 1¹/₂ - 2¹/₂ și agronomi. bani.

Instalații de mori.

Mașinist diplomat nu e de lipsă, oricine le poate manua.

Se poate instala ori-unde focul e exclus.

Prețuri și condițiuni de plăti convenabile.

Liste și prospecte de prețuri la dorință trimitem gratuit.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

GUIDO KOVÁTS

atelier optic, mehanic și electrotehnic.

SIBIU—NAGYSZEBEN, Heltauergasse Nr. 27.

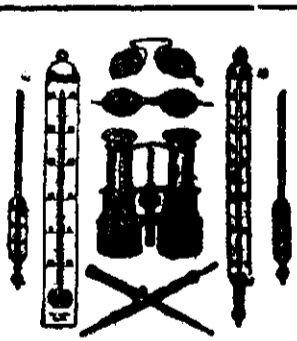
Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri, lornete de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lornete campestre și telescoape franceze de operă etc. Aparat și utensilii fotografice.

Barometru și Termometru.

Gramofone.

Atelier pentru aparate fizice pentru școală etc.

Tot-felul de cumpene și măsurătoare de fluidități ș. a. pentru vinars, vin, must, oțet și cumpenă pentru zahăr. etc.

Mare depozit de: Instrumente chirurgicale.

Reparările se fac prompt și ieftin. Serviciu conștințios.

Hoffmann Sándor

Arad, palatul teatrului.

== Au sosit toate noutățile de primăvară: ==

Materii admirabile în cele mai noue culori.

POSTAVURI pentru talii.

DELINURI.

ȘALURI.

ROCHII de desupt.

CIORAPI

mai iefteni ca ori-unde

CONFEȚIUNI

pentru femei și fete.

ALBITURI.

PÂNZE.

BRODERII.

DANTELE.

ȘINOARE etc. etc.

TRUSOURI.

ADJUSTĂRI

(DECORAȚII)

pentru haine.

Rog să binevoiiți a privi

vitrinele mele.

Corneliu Demeter

:: apotecar ::

Orăștie (Szászváros) lângă bis. ev. ref.

PERONOSPIN

Mijloc aplicat cu cel mai mare folos contra peronosporii, la stropirea viilor. De 9 ani este în folosință cu cel mai bun succes.

Prin întrebuintarea »PERONOSPIN«-ului, viia va fi hotărît mai fzumoașă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea petrii vinete, nu s'ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vînată verzește peste măsură frunzele, și prin asta abstrage din puterea și sucul viței, ceace înseamnă pierdere de putere.

Pravul meu de stropit, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă.

Folosirea »PERONOSPIN«-ului e și mai ieftin și mai simplu în manipulare decât piatra vînată. Întrebuintarea »PERONOSPIN«-ului: La stropirea întâi e a se pune un pachet într'o hectolitru de apă. La a doua stropire un pachet și jumătate, iar' la a treia, două pachete la o hectolitru de apă, mai trebuie pus și un kilogram de var nestâns.

Praful va fi pus în un butoiu menit anume numai pentru mestecare (disolvare) și plin cu apă. În câteva minute praful să disolvă. Apoi butoiul să clătină bine. Așadar »PERONOSPIN«-ul nu trebuie mărunțit ori topit în apă caldă, ca piatra vînată. La praful pregătit de mine nu e iertat să se pună sodă.

Fac atent pe fiecare, ca la cumpărarea de astfel de prafuri, să fie precaut, căci în comerț să vînd adese prafuri de nici o treabă, și pregătite de oameni, cari nici idee n'au despre compoziția alor astfel de prafuri, și așa proprietarul viței în loc să-și folosească, își face numai pagubă în via.

„PERONOSPIN“-ul

e aprobat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vînată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lezue. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 50 fl. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu.

Stropirea cu »PERONOSPIN« e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar' »PERONOSPIN«-ul, afară de vii, să poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER“

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

FĂRĂ chlor! FĂRĂ sodă!
FĂRĂ ajutor! FĂRĂ putere!
FĂRĂ trecare! FĂRĂ învîrtire!
FĂRĂ terpenină! FĂRĂ salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,
Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expediază franco.

Aparatul iricendiar original

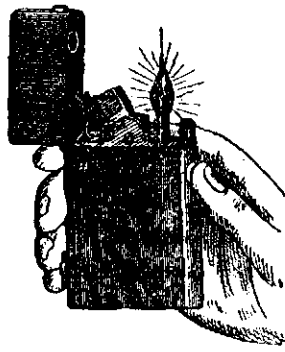
„IMPERATOR“

e indispensabil pentru fumători și gospodărie.

Să nu se confunde cu imitații proaste și fără valoare.

Folosința pentru o lună numai doi bani.

Nu trebuie să chibrituri nici lumânări!

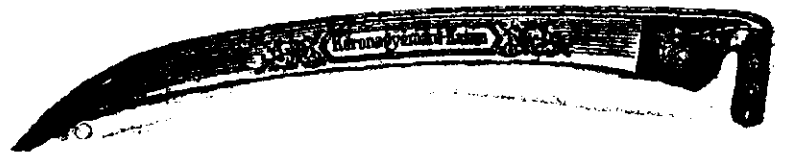
Apeși butoiul și arde cu flacăra.

— — Prețul vânzării pe lângă garanție 3 cor. — —
În provincie trimițând 3 cor. 45 fl. se expediază franco.

Tóth József,
depozit de fabrică, — — Szeged, Könyök-u. 34.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

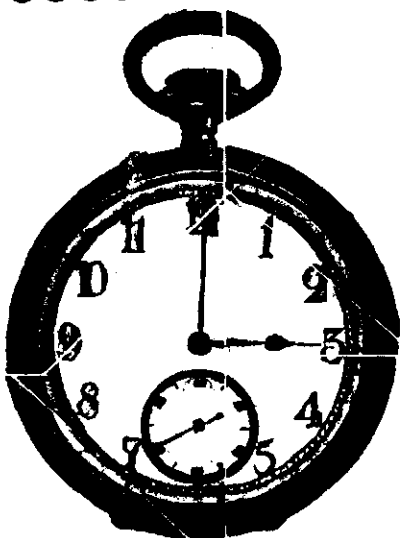
bătută odată se poate cosi zlua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau mol au să găsească între ele. Pentru trînicia fiecărei buchi garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm.

La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la **Lengyel Testvérek** magazin de coase „Koronagyémánt“
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chesărie de 10 ani și prețuri ieftine, liferază cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT, Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.) Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

• ÎNTEPRINDERE ROMĂNEASĂ •

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri

Oradea-mare-Nagyvárad.

Stabilimentul și cancelaria Pereces-ii. 9'

Primește: plănuierea și zidirea de biserică, școală, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de ciment, comanda se primesc.

Magazin stabil de pietri artificiali pentru morminte. Prospecte gratuite.